

Neofašisti z bombami napadli sedež Mestnega odbora SIAU v Pulju ter ubili enega in ranili tri antifašiste

Naši narodi so s težkim srcem sprejeli podpis mirovne pogodbe. Toda sprejeli so to hkrati s mirom, brez nerazumevanja ali dezorientacije, v zavesti, da grade veliko stvar miru in sodelovanja med narodi, s tem pa tudi danes največ prispejajo k stvarni našega ljudstva Kanalske doline, Beneške Slovenije, Gorice, Tržica, Trsta, senzorazpadnega dela Istre.

V tem smislu je mirovna pogodba člen v nepretrgani verigi naših uspešnih naporov za ureditve demokratičnih in nacionalnih idealov naših narodov, doprinos k mednarodnemu miru in k bratstvu med italijanskim narodom in našimi narodi na tistem zgodovinskem spojnem mestu, kjer bi radi razni Čerčilovi agenti zabili spojo železno zaveso, kjer pa demokracijo ljudstvo obeh strani ustvarja nove demokratične odnose kljub vsem naporom — izsiliti medsebojni antagonizem. Naše ljudstvo ve, da ustvarja mirovna pogodba v danih okoliščinah najboljše pogoje za nadaljevanje te velike borbe povsod, zlasti tudi na področju Svobodnega tržaškega ozemlja.

píše dopisník »Reynolds News-a«

**Za določene tuje sile
je najvažnejše, da se Pulj
paralizira za daljšo dobo
ugotavlja »Unità«**

Beograd, 8. febr. Trst, (Tanjug), Do-
pisnik Tanjuga poroča:
Milanska izdava lista »Unità« objav-
lja članek svojega posebnega puljske-
ga dopisnika, v katerem se ugotavlja,
da so doživeli fuhrerkači k izseljevanju
prebivalstva iz tega mesta prvo razo-
čaranje s prihodom parnika »Toscane«
iz Pulja, s katerim je prispelo name-

V Pulju ubit poveljnik 13. pehotne brigade

Pulj, 11. februarja — Pred poslopjem zavezniške komande mesta v Pulju je bil v ponedeljek ob 10. uri dopoldne ubit poveljnik XIII. angleške pehotne brigade. Na angleškega poveljnika je izstrelila tri strele iz revolverja neznan žena italijanske narodnosti. Razlog za dejanje doslej še ni znano. Atentatorko so aretirali na kraju samem.

Zaradi tega dogodka so zavezniške vojaške oblasti oredile policijsko uro od 14. ure popoldne do 7. ure zjutraj. Ze okrog 13.30 ure je v Pulju tako, kakor da bi bilo obsedno stanje. Vojaška in civilna policija patrolirata po mestu, oboroženi s strojnimi puškami. Na križiščih ulic na stoje oklopni vozovi.

Angleškega generala umorila uradnica italijanskega urada za izseljevanje

Trst, 11. febr. Dopisnik Tanjuga poroča: Zavezniško poveljstvo v Padovi je izdalo poročilo o umoru brigadnega generala De Wintona, komandanta XII. pešadijske brigade.

General je prišel v svoj Glavni stan v Pulju okrog pol 10. ure dopoldne in ukazal straži, da se uvrsti v parado. Medtem ko je vršil pregled čet, je Italijanka Maria Pasquinelli oddala nanj iz neposredne bližine tri strele, in general se je takoj mrtev zgrudil na tla. Ženska je oddala še četrti strel na nekega stražarja, nato pa je bila aretirana. Zdaj je zaprla na angleški komandi. Morilka Maria Pasquinelli je Italijanka, ki je bila poslana v Pulj kot uradnica Italijanskega odbora za izseljevanje.

Kot posledico atentata na generala De Wintona so zavezniške oblasti v Pulju odredile policijsko uro od 14. ure popoldne do 7. ure danes jutraj. Začasno je bilo ustavljeno tudi vkrcavanje na parnik »Toscana«, ki vozi italijanske izselence v Italijo.

Fašistične provokacije v Napoliju

Napoli, 11. febr. AFP poroča, da je priredilo veliko število fašistov v Napoli-ju brupne manifestacije, pri katerih so vzdikali: »Evviva Duce« in »Živel fašizem«. Fašistični manifestanti so korakali s fašističnimi znaki mimo britanskega, ameriškega, jugoslovanskega in francoskega konzulata, kakor tudi mimo anglo-ameriške vojaške komande. Oblasti niso ovirale fašističnih manifestantov.

sto 3000 oseb — kakor so ti hujskači pričakovali — samo 750.

V članku se nato pripominja, da se je koncem prejšnje vojne, v času izročitve tega mesta Italiji, izselilo iz Pulia okoli 6.000 ljudi.

Listi pravi, da je določenim silam glavno, da se Pulj za daljšo dobo paralizira, in ugotavlja, da dovoljujejo okupacijske oblasti ne samo odnašanja strojev, ampak tudi uničevanje privatnih stanovanj, koder pobirajo celo parketna tla. Civilni policisti in angleški vojaki, ki bivajo po privatnih stanovanjih, razbijajo vrata in okna, sežigajo parket in uničujejo vse, kar ni mogoče odnesti. Listi poudarja, da je pred par dnevi delegacija puljskih meščanov obiskala poveljnika jugoslovanske vojske cone zbe generala Holjevca v Opatiji in ga zaprosila, naj intervencira, da bi se preprečil vandalizem, ki ga počenjajo poleg izseljencev tudi zavezniški vojaki in civilna policija. Razen tega je delegacija protestirala proti odpustu tisočev delavcev in zaradi tatvin državne imovine.

Zunanja politika. — Problem Nemčije. — Churchillove spletke.

Ob 23.30 se je zgodil drug težak zločin, ki še enkrat dokazuje, kako so atentatorji hladnokrvno in po zrelem preudarku storili ta zločin s pomočjo in podporo nekaterih neofašističnih organizacij. Ko se je po mestu razširila novica o atentatu in o kritičnem stanju štirih delavcev, je ljudstvo izpraznilo javne lokale in obravnavalo ta gnusni zločin. V skupini, ki je šla po ulici Sergio, je bil tudi delavec Daniele Radeca z nekaterimi svojimi prijatelji. Opazil je, kako so se od neke druge skupine ločile tri osebe, ki so

Proglas Mestnega narodno-osvobodilnega odbora Pulja

Pulj, 11. febr. — Zaradi zadnjih dogodkov v Pulju je Mestni narodno-osvobodilni odbor izdal prebivalstvu in zavezniški vojaški upravi tale proglas:

»Dogodki, ki so se odigrali v zadnjih 24 urah, so logična posledica anarhije, ki vlada zadnje dni v mestu. Ti dogodki so dosegli svoj vršek, ko je bila vržena ročna bomba na sedež SIAU ter je bil ubit en antifašist, trije pa ranjeni. Poudarjamo, da oboroženo teroristično skupino še naprej krojijo po mestu ob podpori civilne policije in zadržujejo antifašiste, kj so spoznali zločince, da bi jih zasledovali in jim onemogočili beg.

Ugotavljamo, da storilec takih zločinov užijava odkrito podporo izvršnih organov, ni pa podvzela korakov, da se zatekli na parnik »Toscana«, ki se je bil ravno pripravljaj, da odplave v Italijo.

Ugotavljamo, da dosedANJI ukrepi za

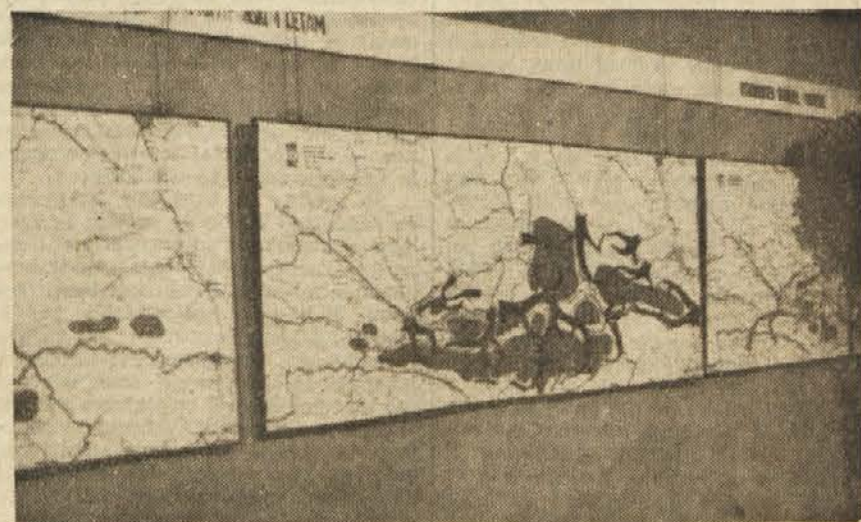
15.000 prebivalcev Kopra in okolice protestiralo proti krivični francoski liniji

Ajdovščina, 11. febr.
V nedeljo je protestiralo v Kopru
15.000 prebivalcev Slovenke Isre proti
krivični francoski liniji, ki jih trga
od Jugoslavije.

Že v zgodnjih jutranjih urah so proti Kopru vozili neštetí kamioní in vozovi, na katerih so iz vseh krajev Slovenske Istre prihajali v Koper na Tivov trg Slovenci in Italijani, da izpričajo pred vsem svetom, da je tako zvana »svobodna cóna« za Slovensko Istro le umetna tvorba, edina in pravična rešitev je le priključitev k Jugoslaviji.

Na manifestaciji so govorili zastopniki SIAU-ja, ljudske oblasti, predstavniki množičnih organizacij in predstavnik Jugoslovanske armade.

RAZSTAVA SLOVENSKE KOROŠKE V LJUBLJANI

Zemljevid prikazuje po partizanih kontrolirano ozemlje
Slovenske Koroške 1. 1944.

RAZSTAVA SLOVENSKE KOROŠKE

je odprta vsak dan od 10. do 19. ure. Posetite jo! Sindikati, šole in ustanove naj organizirajo skupne ogledе po razstavi!

Griška demokratična armada vodi ostre boje z monarhofašisti

Atene, 11. febr. (Tanjug). Po poročilih atenskih listov imajo enote demokratične armade Grčije hude boje z monarhofašističnimi vladnimi silami v mnogih predelih Tesalije. Kljub ojačanjem, ki jih dobivajo monarhofašistične čete, napadajo demokratični borci še naprej mesteca Velvendos pri Kozani. Mnogostevilne enote monarhofašistične vojske nadaljujejo s sodelovanjem letalstva akcije »čiščenja« na ozemlju med Kastorijo in Lerinom. Te dni je prišlo do ostrih bojev tudi na gori Vici, kakor tudi v bližini vasi Anoidros.

Na področju Elasonasa in Deskatisa v Egejski Makedoniji je prišlo do hudega boja med vladnimi enotami in močno skupino demokratičnih borcev, ki je napadoma napadla kolono vojaških avtomobilov. Vladno poročilo molči o izidu boja. Oddelek demokratične armade pod poveljstvom Rizopolosa je napadel poštni avtomobil na poti med Kastorijo in Kozano. Ob tej priliki je bil težko ranjen človek, ki se je hotel upirati z orožjem,

ujeli pa so vojake in orožnike, ki so se vdali. Demokratični borci so odnesli s seboj tri vreče službene pošte.

Po poročilih iz Soluna se pri Vermiju in v okolici Pierije v Tesaliji posebno težki boji. Demokratična armada kontrolira velik del ceste Solun-Serez. V uradnem vladnem poročilu je rečeno, da se v mnogih predelih Tesalije opaža gibanje enot demokratične armade.

V Trakiji je demokratični oddelek prišel v vas Hamilo pri Sapi (med Komatikom in Aleksandropolisom) in v Kasiterij. V Kasiteriju so ujeli policaja. Po uradnem poročilu so imeli demokratični borci miting in nalepili po zidovih parole: »Ven z Angleži!« »Naj živi demokratična armada!«

Demokratična armada je aktivna tudi na Peloponezu. Skupina demokratičnih borcev pod vodstvom Serakionosa je prišla v vas Afisos v Lakoniji. Imela je miting in se nato umaknila v smeri Parione.

Pravična kazen za podle škodljivce naše nove države — razpečevalce bankovcev

Dne 7. februarja je Vrhovno sodišče LR Slovenije ugodilo pritožbi okrožnega javnega tožilca zaradi odmere preizkusa kazni skupini razpečevalcev ponarejenih tisočakov, ki jih je okrožno ljudsko sodišče v Ljubljani dne 25. januarja t. l. obsodilo na kazni od 1 do 20 let odvzema prostosti. Glavni obtoženci Janko Tomine, Franc Gnezda in Anton Hlad so bili po Vrhovnem sodišču obsojeni na smrtno kazen z ustrelnostjo, trajno izgubo političnih in posameznih državljan- skih pravic ter na zaplenbo premoženja; večini ostalih obtožencev pa so bile kazni sorazmerno zvišane.

Najmanjšega dvoma ni, kje in po kom je bila akcija falzificiranja in razpečavanja naših tisočakov zasnovana. Jasno je, da jo je načrtno in organizirano poizkušala izvesti naša izdajalska emigracija s pomočjo mednarodnih zakletih sovražnikov naše države. Namen te akcije je bil rušenje gospodarske moči naše države, vnašanje panike med ljudstvo in ubijanje zaupanja množic v našo valuto. Brez dvoma ni brez zveze dejstvo, da so domači prikriti reakcionarji že prej širili lažne alarmantne vesti med ljudstvom o zamenjavi denarja po nižjem kurzu in s tem poizkušali škodovati in omogočiti svoje črnohorzijske spekulacije na škodo ljudske skupnosti. Po po- javi falzificiranih tisočakov je vlada FLRJ s svojim ukrepom o zamenjavi ti- sočinskih bankovcev al pari prepreči- la vsako škodo in presekala vse reak- cionarne brbljarje o »razvrednotenju« denarja.

V tujini falzificirane tisočake pa je bilo treba spraviti čez mejo in jih raz- pečati, zato so si izdajalci morali poiskati pomočnikov. V dneh največjih naporov naših narodov za načrtno dvigovanje našega gospodarstva in ekonomsko osamo- svojitev države se je naša skupina brez- vestnih in podlih prevarantov, ki jim ni- so bili mar ljudski napori, ki so se brez najmanjše zavesti dolžnosti do skupnosti in do domovine prodali kot orodje do- mači in tuji reakciji, da se je okoristila z njimi. Tomine Janko, doma iz cone B, je služil kot zvezni član med inozem- skimi ponarejalci, oziroma njihovimi odposlanci in domačimi razpečevalci ter prinašal falzifikate čez mejo; vzdrževal je redno zvezo z obsojenecem Gnezdo Francem, s katerim se je najpogostejše se- stal in dogovarjal v Postojni. Gnezda Franc si je v bližini meje v okolici Unca organiziral družbo pomagateljev s Hladom Antonom, Petričem Francem in Janezom ter Urbasom Vinkom. Spretno prikriti, pod videzom konjske in kravje kupčije, je ta družba organizirano sku- šala spraviti falzifikate v obtok. Ljudska oblast pa je razpečevalce kmalu odkrila in jih aretirala druga za drugim; To- mine pa so pajošji opozorili; pobegnili je v cono A, s čimer je potrdil svojo krivdno in je bil pozneje sojen v odsot- nosti.

Krivda večine članov te organizirane tolpe, kakor jo je ugotovilo sodišče na podlagi izpovedi priš in samih obtožencev, se ne more presojati le kot krimi- nalno dejanje, storjeno zgolj iz koristno- ljube. Vsakemu kolikar razgledanemu človeku je moralo biti jasno, da gre tu za načrtno in organizirano akcijo do- mače in tuje reakcije, da bi s fabrika- cijo in razpečevanjem ponarejenih ti- sočakov škodovali naši državi. Zločinci so se zavestno vključili v to akcijo, postali so tako orodje državi sovražnih sil; delo- vali so organizirano, dobro vedo, da s svojim ravnanjem škodujejo ekonomski moči naše države; s tem svojim delo- vanjem so vnašali paniko med množice, dajali so povoda reakcionarnim vestem o nestabilnosti dinarja in s tem rušili zaupanje v našo valuto. Njihova krivda je torej predvsem političnega značaja. Posebno težka pa je zato, ker so jo storili prav v trenutku, ko so se milijonske množice našega ljudstva z vsemi močmi vrgle na delo za načrtno gospodarsko iz- gradnjo.

Krivda obsojencev Štapa, Kodele in Južniča je v tem, da niso samo opustili prijave ljudskim oblastem, ko so zvedeli za razpečevanje falzifikatov, temveč so celo opozorili razpečevalce in tako aktiv- no pomagali pri zločinskem dejanju. Vr- hovno sodišče je tudi pri njih ugodilo pritožbi javnega tožilca in jim zvišalo kazni.

Razprava proti razpečevalcem falzi- ficiranih bankovcev nam kaže, kako rafi- niranih, brezvestnih in zločinskih sred- stev se poslužuje mednarodna in doma- ča reakcija za boj proti novi Jugoslaviji. Na vseh področjih, predvsem pa na go- spodarskem, kjer danes delovne množice nove Jugoslavije načrtno gradijo teme- lje za boljše življenje, povsod zakleti so- vražniki našega ljudstva poizkušajo mo- ti in ovirati razvoj. Pri tem se poslu- žujejo raznih brezvestnih in koristolov- skih tipov, spekulantov in podobnih, ki

se obrtoma bavijo s takimi posli. Zato je naloga slehernega posameznika bud- nost, neprestana budnost. Zato je potreb- na neprestana množična kontrola po- vod, da se vsak tak poizkus že v kalu prepreči. Še bo poskušala reakcija ško- dovati preko raznih tipov zunaj in zno- traj države, toda z mobilizacijo množic na razkrivanju takih škodljivcev bodo vsi ti poskusi onemogočeni.

Stroga in pravična razsodba Vrhov- nega sodišča LRS v tem primeru razpe- čavanja falzificiranih bankovcev pri nas je resno opozorilo vsem sovražnikom našega ljudstva in raznim omahljivcem, da bo vsak poizkus preprečiti pot raz- voju našega gospodarstva in ljudske ob- lasti, uničen. Prav tako je ta sodba vsem, ki bi kakor koli želeli škodovati naši državi in gospodarstvu, svarilen zgled, ki jim bo odvzel voljo za vsako podobno sodelovanje z našimi sovražniki.

Razpečevalce ponarejenih tisočakov obsojen na smrt z ustrelnostjo

Ljubljana, 11. febr. Včeraj je bila pred okrožnim ljudskim sodiščem ves dan razprava proti skupini razpečeval- cev falzificiranih 1000-dinarskih ban- kovcev. — Na zatožni klopi so sedeli Franc Ogorevc, dijak zadružne šole v Ljubljani; Jože Drobež, Milka Mrhar, Rudolf Veber, Mara Pengal in Hilda Jereb, zadnji trije poštni uslužbenci na pošti Ljubljana II.

Franc Ogorevc, Jože Drobež in Milka Mrhar so bili obtoženi, da so kot po- magalci mednarodne in domače reak- cije, ki je z razširjenjem falzificiranih tisočakov skušala rušiti vrednost di- narja in s tem škodovati gospodarski moči države, spravljali v promet po- narjene tisočinarske bankovce. Obto- ženi Franc Ogorevc je razpečal 8 bankovcev, 24 pa so jih organi ljud- ske oblasti našli na njegovem domu. Obtoženi Jože Drobež je vnovič dva bankovca, Milka Mrhar pa je skušala po svoji gosposinji zamenjati dva ban- kovca pri Denarnem zavodu, kar pa je preprečila pazljivost poslujočega blaginjaka.

Rudolf Veber, Mara Pengal in Hilda Jereb so bili obtoženi, da so kot poštni uslužbenci na pošti Ljubljana II po medsebojnem posvetovanju sprejeli tri ponarejene tisočake, ki jih je pred- ložil Franc Ogorevc, čeprav so se jim ti bankovci zdeli sumljivi, ter niso o tem obvestili organov ljudske oblasti.

Pri zaslišanju obtoženi Ogorevc ni hotel priznati, kje je dobil ponarejene bankovce. Trdil je, da jih je našel na cesti ter šele pri zamenjavi na pošti pomislil, da je denar ponarejen. V svojem zagovoru pa je ves čas prihajal v protislovja, kar je jasno poka- zalo, da je njegov zagovor lažniv.

Priče so izpovedale, da izključujejo vsako možnost, da bi obtoženi v tistem času in na tistem mestu našli denar. Obtoženi Ogorevc je namreč takrat bil v njihovi družbi, od katere se ni ves čas oddaljil. Tudi organi ljudske oblasti so na kraju samem ugotovili, da je nemogoče, da bi obtoženi ponoči tam opazili bankovce. Vsa razprava je jasno pokazala, da je obtoženi Ogo- revc pomočnik zločinskih tolpe ponare- jevalcev denarja, čeprav je vse zakr- njeno tajil in ni hotel niti v preiskavi niti na razpravi povedati za svoje so- delavce.

SESTI DAN RAZPRAVE PRED VOJ. SODIŠČEM V BEOGRADU

Morilec kragujevskih rodoľjubov Avstrijec Paul Gerhard trdi, da je še danes član dunajske policije

Beograd, 11. febr. — Na včerajšnji razpravi proti nacističnim zločincem je bil kot prvi zaslišan bivši polkovnik nemške vojske Günther Trübeckit. Obto- ženec je prišel v Jugoslavijo 20. marca 1943 kot poveljnik 750. polka 118. divi- zije, ki mu je poveljeval vse do pre- mestitve na vzhodno fronto 31. maja 1944. Prva akcija, v kateri je sodeloval s svojim polkom, je bila peta ofenziva. Obtoženi Trübeckit je izjavil, da je so- deloval le v drugem delu te operacije, ker je bil v prvem delu bolan.

Predsednik je nato vprašal obtoženca, če se spominja zločinov, ki so jih izvr- šile njegove enote v vasi Stupni dol. Ob- toženec je odgovoril, da mu je vas ne- poznana. Predsednik sodišča je nato predložil obtoženo spisek ubitih prebi- valcev in sliko zločina, na kateri se vi- dijo tudi otroci in ženske. Obtoženec je nato priznal, da je izdal poveljniku svo- jega 3. bataljona nalog za represalije, vendar se je opravičeval, da je izvršil njegov komendant povelje povsem dru- gače. Obtoženi Trübeckit je pojasnil, da je po nekem povelju generala Litera moral razlikovati med »lojalnimi« in »ne- lojalnimi« prebivalci. Predsednik ga je nato vprašal, če je bil otrok v plenih lojalen ali nelojalen prebivalec.

Po krajšem odmoru je začelo sodišče zasliševati Adalberta Lončarja, bivšega generalmajorja nemške vojske, povelj- nika najprej 724. pehotnega polka, nato pa feldkomandanta Beograda od febru- arja 1942 do septembra 1943. Lončar je izjavil podobno kakor ostali ob- toženci, da je razumel obtožbeno, vendar se ne čuti krivega. Na predsednikovo vprašanje, če mu je znano, da je eden izmed njegovih bataljonov sodeloval pri kragujevcu, je Lončar izjavil, da je bil v tem času na dopustu in da se je šele pozneje vrnil v Beograd.

Potem, ko je obtoženi Lončar odgo- voril na več vprašanj svojega branilca,

je sodišče začelo zasliševati zadnjega obtoženca Paula Gerharda, ki je ob- tožen, da je neposredno sodeloval pri aretiranju ljudi v Kragujevcu. Paul Gerhard je izjavil, da se ne čuti kri- vega.

Predsednik: »Kaj ste po pokliču?«
Obtoženec: »Stražnik.«
— Od kdaj?
— Od leta 1926.
— Kje ste služili?
— Na Dunaju.
— Ali ste Dunajčan?
— Da, Dunajčan.
— Do kdaj ste služili na Dunaju?
— Še danes sem član dunajske po- licije.

Nato je izjavil obtoženi Paul Ger- hard, da je bil do meseca marca 1942 član dunajske policije, od koder je bil premeščen v Beograd. Na zahtevo pre- sednika sodišča je opisal, kako je bil aretiran od Američanov v Ennsu v Av- striji v trenutku, ko je potoval iz Mün- chena na Dunaj. Gerhard je odločno zanikal, da bi imel pred aretacijo raz- govor z neko Jugoslovanko, kateri je priznal udeležbo pri pokolju v Kragu- jevcu.

Po tej izjavi obtoženega Gerharda je predsednik sodišča prečital izjavo ameriškega vojaka Mayerja, ki je bil 9. julija 1945 v službi na mostu v Ennsu. Imenovani je dal pred ameriškim ob- lastmi izjavo, iz katere je razvidno, da je obtoženi Gerhard priznal svoje slu-žbovanje v Beogradu in Kragujevcu kot vodja policije. Omenjeni Jugoslovanci je na vprašanje, če se spominja dogodka, ko je bilo ubitih 7000 ljudi, dejal, da se tega dobro spominja in da je bil ta dan eden izmed njegovih najboljših dnevnih poslov, ki jih je tam izvršil.

Med dopoldnevom so nadaljevali z zasliševanjem številnih prič, ki so pri- povedovale o strašnih zločinih nemške vojske med četrtjo in peto ofenzivo. Razprava se nadaljuje.

Britanska laburistična stranka odklanja Churchillovo idejo »Združenih držav Evrope«

Moskva, 11. febr. (Tass). Mednarodni opazovalec »Pravde«, Leontijev, piše: Britanska javnost že dva tedna rešuje uganko »komiteja Združene Evro- pe«, ki jo je postavil Churchill.

Kdo vse je član tega »komiteja« in ali uživa podporo vladajoče laburisti- čne stranke? Do današnjega dne je bilo težko odgovoriti na to vprašanje. Na eni strani imamo tu Churchilla in nje- gove konservativne prijatelje. Ni dva- ma, da imajo njihovi načrti reakcio- narni smisel. Na drugi strani so pa tu znani laburisti, kakor tudi mnogo la- burističnih poslancev. Tudi nekateri prvaki Trade Unionov so se pridružili Churchillovemu komiteju.

Nastaja vprašanje: ali ustreza ideja ustanovitve »Evropske federacije« po- litičnim ciljem laburistične stranke, ki je sedaj na oblasti v Veliki Britaniji, ali ne?

Končno se je sedaj pojavilo mero- dajno pojasnilo glede tega. Sekretar laburistične stranke Morgan Philips je izjavil, da bi bilo želeli, »da se po- magata največjemu sodelovanju med de- želami Evrope, vendar ne more dajati vzpodbude za takšno sodelovanje z or- ganizacijo, ki ji je na čelu Churchill.« V nadaljevanju izjave pojasnjuje Phi- lips diplomatsko, da »Churchill izklju- čuje SZ iz Združene Evrope«, »ki je

njegov cilj«. Zaradi tega dejstva — pravi Philips — se bo vzporedno s Churchillovo reputacijo in njegovim splošno znanim vedenjem nasproti SZ prizadevanje za »Združeno Evrope«, opravičeno ali ne, šlo za politiko, ki ima namen izločiti sovjetski vpliv v Evropi. S slabo skritim obžalovanjem priporoča Philips na omenjeni podlagi članov laburistične stranke, naj bi ne podpirali »komiteja Združene Evrope«. Glasilo laburistične stranke »Daily Herald« razlaga Philipsovo izjavo v posebnem članku. Potem ko je po sta- ri navadi nekajkrat napadel SZ, omenivši »železno zaveso« in »zle namene so- vjetskega tiska in radia« — ko je po- udaril, da se sploh ni vredno truditi, da bi »pomirili SZ«, »Daily Herald«, ki je v skrbah za čistost laburističnega obraza, ne priporoča laburistom, da bi se pridružili Churchill.

Na ta način se vodstvo laburistične stranke načelno ne upira »Združenim državam Evrope«, ampak samo kon- kretnim načrtom Churchilla. Dalsa in podobnim. Težava je v tem, da bi ta imena lahko pripeljala do kompromi- tiranja, ker je Churchill dovolj na sla- bem glasu.

Zares, čudno je to, na kakšen način se skušajo laburisti »vzdržati« sode- lovanja v »komiteju Združene Evrope«.

4 milijoni delavcev v Angliji brez posla zaradi omejitve električnega toka

London, 11. februarja (Tanjug). Ured- ba britanske vlade o prepovedi uporabe električne energije je stopila včeraj v veljavo. Associated Press poroča, da je ustavilo delo več kakor polovica celotne industrije v Veliki Britaniji, zaradi česar je ostalo brez posla nad 4 milijone delavcev. V industriji je nastal skoraj celotni zastoj.

United Press poroča, da je iz dne- vnega grafikona, ki ga izdajajo v Londo- nu, razvidno, da je zadela ta uredba 92% angleškega ozemlja s prebivalstvom 22 milijonov ljudi.

Kakor poroča Reuter, je objavila vla- da poročilo, v katerem pravi, da je po- manjkanje električne struje posebno za- delo področje Londona, Midlanda in Se- verozapadne Anglije. Preostale zaloge premoga, bodo zadostovale samo za naj- nujnjeje potrebe.

Britanski listi ostro kritizirajo vlado zaradi nastalega položaja v deželi. »Sun- day Times« piše: Omejitve uporabe električne energije bo imela katastro- falne posledice. Število brezposelnih bo

znašalo več milijonov, preprečen pa bo tudi izvoz, kar bo povzročilo nepreceni- livo škodo.

»Daily Worker« poziva vlado, da opusti vse, kar sliči na preveliko zaup- panje v seba in da takoj uvede štednjo z gorivom.

»News of World« piše, da preživlja dežela težko krizo, zaradi katere bo ostalo 4 milijone delavcev brez posla, »Sunday Chronicle« pa pravi, da bo pri- vedla sedanja nesreča do ozdravljenja dežele od posledic vojne.

MODZELEWSKI PODPISAL MIROVNO POGODBO Z ITALIJO

Pariz, 11. febr. Kakor poroča AFP, je podpisal poljski minister za zunanje zadeve Zigmund Modzelewski mirovno pogodbo z Italijo včeraj popoldne. Za- rudi prometnih težav poljski predstavi- nik ni mogel prisostvovati dopoldanske- mu podpisovanju mirovne pogodbe.

Pot Kokrškega odreda na Koroško

V noči od 4. na 5. maj 1945 smo do- bili od štaba IV. operativne cone radio- telegrafski nalog, da moramo z vsemi razpoložljivimi silami kreniti na Koro- ško, proti Celovcu. K sreči smo bili ta- krat odlično oboroženi, ker smo 4. maja likvidirali kaznilnico v Begunjah in za- plenili velike količine orožja in muni- cije. Z zavzetjem Begunj smo okrepili tu- di naš odred, ker smo rešili 685 naših političnih jetnikov — med njimi je bilo precej partizanov, ujetih v štajerski ofen- zivi januarja 1945 in poznejših primor- skih ofenzivah januarja 1945 in marca 1945. Dne 5. maja zjutraj ob 7. uri je bil zbor na Smokuški planini pod Sto- lom. Sijajno razpoloženje naših borcev je krepila zvesta, da gremo osvobajati naše brate na Koroškem, da gremo tja, kjer je tekla zibelka slovenstva. Izpod Stola je krenilo 450 mladnih, v borbah prekaljenih fantov, vsi trdno odločeni čimprej izvršiti nalogo nadrejenega šta- ba in vkorakati v Celovec. Krenili smo preko Zelenice in še tisti dan prišli v bližino Bistrice v Rožu. Ponoči smo do- bili zvezo s Koroškim odredom, katere- ga prvi bataljon je bil v Selih, drugi pa zapadno od Bistrice. Ustavili smo se na neki žagi nad Bistrico med gozdnimi delavci — Korošci. Nikder ne bom po- zabil toplih sprejemov — iskrenih besed in obdobjanja takih ljudi — ko so gle- dali naše borece. Kako so se veselili, ko smo jim pripovedovali, da je osvobode- Trst, da so Hitlerjeve armade poražene, da je Rdeča armada v Berlinu itd.

6. maja zjutraj so nas že pričeli švabi napadati iz Bistrice. Zasedli smo vse višine, tako da smo v presledkih vodili z njimi borbo ves dan brez last- nih izgub. Za zvečer 6. maja smo na- pravili operativni načrt, da zavzamemo Bistrico. Postavili smo dobre zasede in zaprl cesto pri Svečah in prav tako na

vzhodni strani — nad Dravskim mostom. Obenem pa smo poslali v Bistrico pa- lamentarce, domačine iz Bistrice, člane odbora OF. V prvem mraku 6. maja zvečer so naši borci vdrli v Bistrico, švabska postojanka pa se je vdala brez boja. Nihče od nas ne bo pozabil veselja vaščanov, — tega iskrenega prestopa koroškega ljudstva. Ob 11. ponoči (6. maja) je imel odbor OF svačeno sejo, ki sva se je udeležila s tovarišem komi- sarjem odreda. Še danes vidim starega možakarja, s kakšno skrbjo je vprašal: »Ja — ali pa sedaj ostanete stalno pri nas — ali ste enkrat za vselej odpravili to krivično mejo, ki nas loči?«

Še preden je bila seja zaključena, pa smo imeli borbo na postaji. Iz Ljub- ljane je preko Področje prišel trans- port SS-ovcev, s katerimi so naši borci temeljito obračunali. V tej borbi smo dobili tudi prvo motorizacijo, ker so SS-ovci pripeljali s seboj na vagonih 15 kamionov, luksuzne avtomobile in motorna kolesa. Ponoči smo iztovorili vse avtomobile in 7. maja smo nadalje- vali pot z avtomobili. V borbi na postaji je padel tovariš, ki smo ga rešili iz Be- gunj, aktivni poročnik Marinčič z Ble- da. Dne 7. maja smo prodrli v dve smeri, vzhodno do Dravskega mostu in zapadno preko Sveč. St. Jakoba do Ro- žeka ter tako držali oba mostova preko Drave. Vsaka hiša je imela razobešeno slovensko zastavo z rdečo zvezdo — na- vdušenje ljudstva je bilo vedno večje. Kako klavirno so izgledali ljudje, ki so podlegli be-ga propagandi in s culami in vozčki prehajali preko Podkorena in Ljubelja. Mnogi so se vrnili — še več pa jih je preklinjalo svoje gospodarje — fašiste, ki jih še danes drže po razli- čnih taboriščih in jih terorizirajo.

Pri Dravskem mostu smo razorože- vali nemške divizije — dobili smo

ogromne kupe orožja in vojaške opreme. Ceste so bile tako zatrpane z avtomobi- li, da ni bilo mogoče priti čez Dravski most in preko Ljubelja v Tržič. Ko- liko oboh in domišljavih Fricov je moralo tu odložiti orožje in vojaško opremo. Drugi dan, t. j. 8. maja ob pol 8. zjutraj smo krenili preko Drave v Celovec. Pri prehodu Drave je padel naš obveščevalni oficir, podporočnik Mi- lan iz Blejske Dobrave. En bataljon na- ših borcev je šel z vlakom in dospel okrog 9. ure v Celovec. Zasedli smo ta- koj vojaško kasarno in pričeli kontrolir- ati mesto. Za takoj prvi dan je prišlo v naše roke večje število izdajalcev — nekaj celo domačinov z Gorenjskega, ki so bili agenti Gestapa. Naslednji dan, 9. maja je prišel v Celovec tudi štab IV. operativne cone in XIV. divizija. Prav ta dan je bilo tudi formirano koroško vojno področje, na čelu z majorjem tov. Remcem Egonom. 10. maja smo bili že porazdeljeni po vseh važnih centrih. Štab koroškega vojnega področja me je določil za komandirja partizanske stra- že v St. Vidu — 40 km severno od Ce- lovca. V St. Vidu je bil že ustanovljen odbor OF, ki nam je pomagal in nas o vsem informiral. Kontrolirali smo vse področje do Brež (Frisach) in še dalje do Metulca, ki je od St. Vida oddaljen preko 90 km. Po dolini pa smo kontro- lirali vse do Hüttenberga.

Z zapadnimi zavezniki smo imeli vsak dan spore — ko smo razoroževali gestapovce in SS-ovce, so jih vedno šči- til. Preprosto koroško ljudstvo pa ni moglo razumeti, kako more angleška vojaška uprava ščititi tiste, ki so pobili toliko njihovih vojakov. Tolmačili smo jim njihovo imperialistično politiko — in ljudstvo je razumelo. Danes že vsak dan bolj okušajo, da so zaščiteni vsi fašisti in gestapovci — dočim poštene borec za svobodo preganjajo.

Andrej Bohine.

Več organizacije v politiki sindikalnih kadrov

Da bi naši Enotni sindikati mogli odigrati vlogo, ki jim je namenjena v načrtnem gospodarstvu, je neobhodno potrebno stalno usposabljanje nove kadre iz vrst našega sindikalnega članstva. Glede na stalni in čedalje hitrejši razvoj našega narodnega gospodarstva in v zvezi s tem tudi na stalni porast števila sindikalnega članstva, raste stalno potreba po dobrih, vdanih in marljivih sindikalnih kadrih. Naloga, ki čakajo naše sindikate in slehernega delavca v načrtnem gospodarstvu, so težje in bolj zamotane od nalog, ki smo jih reševali v razdobju obnove. Kako bomo reševali te naloge, ali bodo naši gospodarski načrti pravčasno izpolnjeni in kakšni bodo delovni pogoji naših delavcev — to je v veliki meri odvisno od kakovosti in števila našega sindikalnega kadra.

Zaradi vsega tega je nujno bolj do ločeno postaviti vprašanje kadrovske politike v našem sindikalnem gibanju in boljše ter popolnejše organizirati delo pri graditvi in usposabljanju kadrov sindikalnih funkcionarjev. V ta namen je organiziran tudi kadrovski oddelček CO Enotnih sindikatov. Iz istih razlogov je potrebno ustanoviti kadrovske oddelke, tako pri glavnih sindikalnih odborih posameznih republik, kakor tudi pri vseh večjih krajevnih sindikalnih svetih, medtem ko je pri manjših svetih dovolj določiti referente za kadre. V centralnih upravah sindikalnih zvez in v zveznih sekretariatih pa morajo delovati referenti, ki bo njihova naloga zbiranje podatkov o sindikalnih funkcionarjih določene sindikalne zveze, v čemer je CO izdal navodila že 15. junija 1946.

Slabosti naše kadrovske politike

Kadrovska politika, ki so jo doslej vodili naši sindikalni forumi, je imela številne napake. Doslej so kadri za izpopolnjevanje aparata sindikalnih vodstev izbirali brez zadostnega preizkušanja ljudi pri praktičnem delu in brez zadostnega prepričanja, da bodo lahko opravljali funkcije, ki so jim zaupane. Razen tega so oddelki posameznih republik skoraj brez vsakršne skrbi za kadre prepuščali vse to tovarišju, čigar dolžnost je bila pečati se z vprašanjem kadrov. Ti tovariši ohranili so kadrovske oddelke niso mogli obvladati tako obsežne naloge.

V dosedanjem odbiranju kadrov smo se v glavnem ravnali po vtisih, ki smo jih dobili o posameznih tovariših, ko so nastopali na raznih konferencah, plenarjih in drugih sestankih. Jasno je, da na ta način sploh ni mogoče oceniti sposobnosti in vdanosti posameznih ljudi pri praktičnem delu. V prihodnje se moramo pri odbiranju kadrov predvsem ravnati po uspehih, ki jih posamezni tovariši kažejo pri delu, in po mnenju ljudi, ki z njim delajo. To je najzanesljivejši način ocenjevanja kadrov. Na konferencah je mogoče samo površno spoznati ljudi, zato so bili pogosto posamezniki nepravilno ocenjeni. To je, kar moramo priznati, omogočilo določeno število nam tujih elementov, da so se vtihotapili v posamezna naša sindikalna vodstva. Nепoprebno je govoriti o tem, koliko škode povzročajo takšni ljudje delu našega sindikalnega gibanja in sindikalnemu ugledu.

Nauki iz dosedanjega dela

Vse pomanjkljivosti, ki so se pokazale v našem delu pri odbiranju in usposabljanju kadrov, nam morejo služiti kot koreniti nauk. Vprašanja ocenjevanja ljudi se je treba lotiti resneje in bolj konkretno. Skrb za kadre, njihovo spoznanje in odbiranje, kontrola njihovega dela itd. ni le izključno skrb kadrovskega oddelka. Kadrovske oddelke, ki vodijo evidenco in razmeščajo kadre, morajo pri splošni kadrovske politiki stalno uživati podporo vseh drugih oddelkov pristojnega sindikalnega foruma, ki morajo spremljati delo in razvoj sindikalnih kadrov na svojem sektorju.

Kadrovske oddelke se pa morajo vsak dan zanimati za slehernega posameznega funkcionarja, vzpostavljati s kadri osebni stik, ki je zelo pogosto najboljši način spoznavanja ljudi. Pri odbiranju kadrov se je treba resno posluževati podpore instruktorjev, ki obiskujejo teren in ki lahko najboljše spoznajo praktično delo sindikalnih funkcionarjev, njihov odnos do dela, odnos do množice sindikalnega članstva itd., kar je posebnega pomena pri ocenjevanju kadrov.

Na ta način bomo najlažje in najzanesljiveje odkrili takšne ljudi, kakršni so potrebni vodstvom našega sindikalnega gibanja: poštene, vdane stvari delavskega razreda in delovnega ljudstva, strokovno in politično dovolj sposobne za izpolnjevanje naših nalog in sprejemanje sklepov, dovolj disciplinirane za hitro, točno in odločno izpolnitev vseh navedil. Pravilna izbira ljudi ni mogoča, če jih ne poznamo in če ne kontroliramo vsak dan njihovega dela in razvoja.

Vprašanje pravilne razmestitve našega sindikalnega kadra se ni posvečala nobena resnejša pozornost ali točneje, naši kadri so bili razmeščeni brez vsakega reda in ni se vodilo računov o sposobnostih posameznikov, o njihovih nagibih za to ali ono funkcijo. To je bilo mogoče zato, ker so se sicer vsa sindikalna vodstva, tako zvezna kakor druga, kakor tudi vsi oddelki in sindikalni voditelji petali s tem vprašanjem, toda površno, mimogrede in se jim je zdelo to nekakšno postransko vprašanje.

Zdaj je treba uvesti red v to vprašanje. Sindikalne kadre je treba v prihodnje razmeščati centralizirano po centralnem odboru, odnosno glavnih odborih in krajevnih sindikalnih svetih. To bo glavna naloga kadrovskega oddelka v teh vodstvih.

Sindikalne zveze morajo zbirati podatke o kadrih, dajati nasvete in predloge za pravilno razmeščanje itd. Toda po centralnih odborih, sekretariatih krajevnih odborov, t. j. po liniji strokovnih zvez, se kadri ne bodo razmeščali v okvirju posamezne sindikalne zveze brez predhodnega sporazuma s pristojnim centralnim sindikalnim vodstvom.

Cimprej je treba odstraniti napako, ki se je v naši dosedajši kadrovske politiki pokazala v odnosu do kadrov, ki ne ustrezajo izpolnjevanju svojih dolžnosti. Primeri so, o čemer smo se že stokrat prepričali, da posamezni tovariši ne ustrezajo za svoje dolžnosti in da jih je treba premeštrati, vendar se še vedno taktizira, puščajo se še nekaj časa na starih mestih, vse to pa na njihovo škodo in škodo sindikalnega gibanja. To prakso, zelo škodljivo za vzdrževanje kadrov, je treba čim prej končati.

Z razmeštritvijo kadrov moramo doseči, da bo sleherni funkcionar prišel na pravo mesto, mesto, ki ustreza njegovim sposobnostim, kjer se bo lahko najbolj uveljavil ter se najprej razvil in usposobil za višjo in odgovornejšo funkcijo.

Vprašanje vzgoje kadrov

Naloga, ki nas čakajo v načrtnem gospodarstvu, so težje in odgovorne. Zato je treba posvetiti večjo skrb vprašanju vzgoje kadrov. Sindikalni voditelji ne sme biti zadovoljeni, če ne pozna problematiko vseh sektorjev dela. Mora biti vsestransko izobražen. Naše sindikalne šole in tečaji, katerih naloga je, da teoretično in praktično usposablja naše sindikalne kadre, morajo v tem pogledu odigrati pomembno vlogo. Potemtakem je v največjem interesu pravilno odbiranje kadrov za te šole in tečaje.

Toda največje število naših sindikalnih vodstev je pokazalo pri tem vprašanju veliko malomarnost. Ta vodstva niso spoznala, da pomeni sprejem v sindikalno šolo ali na tečaj hitri tudi priznanje posameznih tovarišev za njihovo delo.

Razen tega je šolanje sindikalnih kadrov zvežano z velikimi stroški. Mnoga naša sindikalna vodstva se doslej niso tega dovolj zavedala, tako da so prihajali — skoraj iluzorna. Zato bodo naši

jali v naše sindikalne šole in na tečaje pogosto ljudje, ki ne zaslužijo te pozornosti in časti, pa tudi ne tolikšnih gmočnih žrtv. Pri izbiri učencev za naše sindikalne šole in tečaje je treba napraviti korenito revizijo ter posvetiti temu vprašanju vso potrebno pozornost.

Tudi večernim tečajem je treba posvetiti mnogo več pozornosti. Ti tečaji ne zahtevajo toliko izdatkov, lahko pa koristijo usposabljanju sindikalnih funkcionarjev; na njih si naši tovariši lahko pridobijo tisto osnovno znanje, ki jim je potrebno za višji sindikalni tečaj ali šolo, razen tega se pa bodo tudi lažje znašli pri vsakdanjem delu na terenu.

Podružnica — šola kadrov

Naše sindikalne šole in tečaji so samo pomožno, čeprav tudi zelo pomembno sredstvo za usposabljanje našega sindikalnega kadra. Nikakor pa ne morejo nadomestiti najpomembnejšega načina usposabljanja sindikalnega kadra in to je: vsakdanje praktično delo v sindikalnih vodstvih — in sicer predvsem v sindikalnih podružnicah. Delo v sindikalni podružnici, reševanje številnih vprašanj, ki se tam pojavljajo dan za dnem, bogate izkušnje, ki se tam pridobivajo pri delu z množico sindikalnega članstva — to naj bo osnovna in glavna šola za izobrazbo našega sindikalnega kadra.

V zvezi s tem je treba ponoviti, da se mnogi naši višji sindikalni voditelji ne poslužujejo dovolj te šole. Še vedno je mogoče najti posamezne višje sindikalne voditelje, ki imajo težave pri vodstvu podružnice. To veliko pomanjkljivost je treba odstraniti s tem, da bodo naši kadri mnogo bolj spremljali vsakdanje praktično delo na terenu in sodelovali pri njem, da se bodo varovali birokratskega izločanja od množice našega sindikalnega članstva ter reševanje posameznih vprašanj zgolj na pisarniški način z raznimi dopisi in okrožnicami.

Usposabljanje našega sindikalnega kadra bodo v veliki meri podpirali mlajši tovariši, če jih bodo višji funkcionarji pri obiskovanju terena jemali s seboj, da bi se tudi oni učili praktičnega dela, da bi spoznali, kako njihovi starejši tovariši načenujajo in rešujejo posamezna vprašanja. Takšna praksa bo tem bolj koristna, čim bolj bodo starejši tovariši izkazovali nesebičnost, konkretno in neprestano podporo mlajšim tovarišem.

Evidenca kadrov

Osnovno vprašanje kadrovske politike je vsakdanja evidenca kadrov. V ta namen morajo kadrovske oddelke voditi kartoteko kadrov, ki bo zajela tisti vodilni kader v našem sindikalnem gibanju, od katerega je predvsem odvisno pravilno vodstvo naše sindikalne politike. Kartoteka nikakor ne sme vsebovati članov sindikatov, ki niso voditelji, ker bi tako izgubili izpred oči vodilni kader, ki mu je treba posvetiti posebno pozornost. To v nobenem primeru ne pomeni, da kadrovske oddelke in ostale oddelke sindikalnih vodstev ni treba voditi evidenco o tistih ljudeh, ki se boljše in hitreje razvijajo in ki obetajo, da bodo postali naši bodoči voditelji.

Ti ljudje so rezervna, iz katere bomo črpali nove kadre. Njim je treba posvetiti mnogo pozornosti, tako da bodo lahko pravčasno nadomestili dosedanje funkcionarje, ki so že zdaj neobhodno potrebni v višjih sindikalnih forumih ali raznih organih in ustanovah, kjer se čuti pomanjkanje dobrih in izkušenih kadrov.

Kadrovske oddelke ne smejo zbirati o posameznih voditeljih suhih, šablonskih in nestvarnih podatkov. Treba je živo in skrbno zasledovati delo kadrov, zasledovati, kako se posamezni tovariši razvijajo pri svojem delu. V podatke je treba vnašati vse spremembe, ki nastanejo pri razvoju posameznih ljudi, bodisi pozitivne ali negativne.

Brez popolne evidencie ni mogoče pravilno odbiranje kadrov in ne njihovo

Koncert koroškega pevskega zbora „Matija Verdnik“ — manifestacija za osvoboditev Slovenske Koroške

Koroška narodna pesem je tisti element, ki je v dobi stoletnega nasilja germanizatorjev vzbujal v koroških Slovencih narodno zavest in ljubezen do rodne zemlje, je neizpodbiten in zanesljiv dokaz, da je slovensko ljudstvo na Koroškem trdno ukoreninjeno v svoji materinski zemlji. Koroška narodna in partizanska pesem je in bo izvrševala važno kulturno misijo ne samo med našim ljudstvom na Koroškem, ampak tudi po vsem kulturnem svetu.

Pevski zbor „Matija Verdnik“, ki smo ga poslušali v ponedeljek, 10. t. m. v unionski dvorani, nosi ime kovinarkega delavca iz Bistrice v Rožu, borce za pravice delovnega ljudstva in enega prvih slovenskih koroških partizanov, ki je padel kot organizacijski sekretar Pokrajinskega komiteja KPS in Pokrajinskega odbora OF za Slovensko Koroško. Zbor si je postavil nalogo, da ponese po Jugoslaviji koroško narodno in bojno pesem ter z interpretacijo koroških pesmi seznanji vse bratske jugoslovanske narode s Slovensko Koroško. S koncerti, ki jih bo priredil zbor na svoji turneji po Jugoslaviji, želimo prav sedaj, ko mednarodna javnost razpravlja o zahtevi FLRJ po priključitvi Slovenske Koroške, manifestirati odločno voljo, da bomo vztrajali v svojih zahtevah po zdinjanju s koroškim brati.

Koncerta pevskega zbora „Matija Verdnik“ se je udeležila ogromna množica ljudstva s predstavniki naših ljudskih oblasti ter množičnih organizacij na čelu.

V uvodni besedi je gov. Dušan Pirjevec, delegat zveznega zunanjega ministrstva pri predsedstvu vlade LRS, poudaril boj, ki ga je vodil naš narod že v preteklem stoletju proti svojim tlačiteljem — nemškimi in italijanskim imperialistom — in nacionalne zahteve, ki jih postavlja slovenski narod skupaj z bratskimi jugoslovanskimi narodi pred svet na tak način in v takih okoliščinah, da je trdno prepričan v končni uspeh. Boj za združitve slovenskega naroda v mejah FLRJ, je boj za demokracijo sploh, boj zoper fašistične ostanke, boj zoper imperialistične grabežljivce. Danes so vse napredne sile sveta, na čelu s Sovjetsko zvezo, naši zavezniki in perspektiva zmage demokracije v svetu je tudi perspektiva našega narodnostnega boja.

Na koncu svojega govora je tovariš Dušan Pirjevec dejal: »Herojska pot Jugoslavije je svetel vzgled vsem še zatiranim narodom. Borba, ki jo je naša država uspešno vodila za Slovenijo, Primorje, Hrvaško Istro in Trst, dokazuje, kako neomahljivo je nova Titova Jugoslavija zvesta demokratičnim načelom, na katerih je zgrajena in zaradi katerih uživa simpatije milijonov svobodnih in zatiranih narodov tega sveta. Polajaj, ki ga ima Jugoslavija v svetu, zahteva od nje, da se najodločneje bori za nacionalne pravice svojih narodov in za interese demokracije v svetu sploh.

Ko začenjamo na mednarodni areni vodilni boj za Slovensko Koroško, je treba, da se vseh teh dejstev zavedamo zato, da bo ta boj postal stvar vsakega od nas. Nihče ne sme stati ob strani. Gre za našo zemljo, ki jo je stoletja trpinčil velikomnemski imperalizem. Gre za to, da že enkrat preneha germanizatorski, imperialistični pritisk in da uničimo vsaj enega od virov nemškega imperalizma, ki je prizadejal toliko gorja sosednim narodom in ki je pahnil v katastrofo nemški in avstrijski narod.

Tujega nočemo, svojega ne damo! Mi smo svoje pravice jasno izpričali in jih dokazali. Nič ne more podreti upravičenosti naših zahtev. Morda bo reakcionarnim elementom uspelo prizadejati novo krivico junaški Jugoslaviji, toda eno stoji: mi smo pred svet postavili svoje zahteve zategadelj, ker je FLRJ dedič vseh pozitivnih borbenih tradicij tudi slovenskega naroda, zato ker smo si pravico do združitve s krvjo priborili, zato ker je naša dolžnost, da se neprestano borimo proti reakcionarnim spletakarjem, zato da povemo vsem svojim sovržnikom in prijateljem, kje so naše meje in kje mislimo prej ali slej postaviti svoje mejnike.

Po uvodnem govoru je pevskega zbora „Matija Verdnik“ zapel v prvem delu koncerta koroške narodne, v drugem pa partizanske boje pesmi. S preprosto, odkrito in lepo koroško pesmijo bo zbor na svojih nadaljnjih koncertih prikazal vsem jugoslovanskim narodom v pesmi izraženo dinamiko zatiranega in za svojo svobodo se borečega slovenskega ljudstva na Koroškem.

Sovjetski operater S. N. Blažkov v Ljubljani

Te dni se mudi v Ljubljani sovjetski filmski operater Sergej A. Blažkov, eden prvih in najstarejših sovjetskih operaterjev. Tovariš Blažkov je delal pri sovjetskem kino-žurnalu in sovjetskem dokumentarnem filmu v letih po revoluciji ter si je pri tem delu pridobil mnogo izkušenj. Zdaj je dopisnik centralne sovjetske »Kino-kronike« v Jugoslaviji.

V ponedeljek dne 3. t. m. se je tovariš Blažkov sestal v beli dvorani kina Union z delovnim kolektivom Triglav-filma, našega podjetja za proizvodnjo slovenskih dokumentarnih in umetniških filmov.

V kratkem in zanimivem predavanju

vo usposabljanje za odgovornejšo ter višje funkcije.

Odbiranje, razmeštritev in usposabljanje sindikalnih kadrov so velika vprašanja; nanje moramo gledati z resnostjo in pozornostjo, da bomo čim bolj koristili veliki stvari industrializacije in elektrifikacije naše države. Nastopajoče razdobje načrtnega gospodarstva bo velika preizkušnja naših sposobnosti pri reševanju vseh teh nalog. Naš uspeh je v veliki meri odvisen od dobre kadrovske politike.

Pepca Kardelj (»Rad«)

je tovariš Blažkov poudaril veliko vlogo filmskega operaterja pri kino-žurnalu. Filmski operater mora biti sivojvrsteš umetnik, mora odlično poznati filmsko tehniko in ne sme štediti s telesnimi napori. Kvaliteta kino-žurnala in tudi daljšega dokumentarnega filma je v največji meri odvisna od sposobnosti in znanja operaterja, ki mora biti zelo obširno — tehnično, politično in strokovno. Dalje mora operater tudi odlično poznati dežele in razmere, v katerih snema.

Tovariš Blažkov je nato govoril o nekaterih organizacijskih posebnostih filmskih podjetij in dodal nekaj osebnih vtisov o naši domači filmski proizvodnji. Govoril je o prvem daljšem slovenskem filmu »Mladina gradi« ter pri tem pokazal na nekatere napake tehnične in redakcijskega značaja. Nadalje je govoril o naših slovenskih kino-žurnalih »Obzorniki«. Poudaril je dobro redakcijsko rešitev »Obzornikov«, ki zaradi slabe tehnične baze lahko izhajajo le enkrat na mesec. Vendar pa ima delovni kolektiv Triglav-filma velike ustvarjalne sile in je kljub tehnično slabo opremljenemu studiju odlično rešil težke naloge. Mesecni »Obzorniki« je velik uspeh »Triglav-filma«, podjetja, ki bo z izpopolnjenim studiom lahko izdelalo filme visoke kvalitete.

Zdravstvena knjiga

Zrno znanosti zadene bolj kakor jekleno zrno

Lenin

Pred nami stoji trdnjava. Ta trdnjava se imenuje znanost s svojimi množičnimi vajami. To trdnjava mora zavzeti mladina, če hoče biti stotnik novega žoljenja, če hoče resnično zamenjati storo pokolenje.

Stalin

V svobodni LR Sloveniji je izšla prva domača učna medicinska knjiga: prof. dr. L. Ješeta Oftalmologija. Izdala jo je Državna založba Slovenije zelo lepo, z množičnimi barvnimi slikami in na najboljšem papirju. Knjiga, kakor je pri nas še nismo doživeli, nas po svoji znanstveni vrednosti kakor tudi po svoji tehnični opremljenosti reprezentira pred vsem domačim in tujim svetom.

V decembru 1946 je bil zaključen prvi letnik Zdravstvenega Vestnika, ki je na 404 straneh prinesel 50 tehničnih zdravstveno-znanstvenih člankov od 35 avtorjev, ki so po večini člani slovenske medicinske fakultete v Ljubljani.

Zaključen je bil prvi letnik poljudno-zdravstvenega časopisa Priroda. Šlovec in zdravje z zelo bogato, koristno in zanimivo vsebino, razkošno ilustrirano, pisan po največ od spretnih zdravstvenih delavcev, ki so s prvo (dvojno) številko novega letnika 1947 nastopili še vse lepšo pot. Oddelke za ljudsko zdravstveno prosveto je razen tega izdal celo vrsto lepih, poljudno-zdravstvenih brošur, ki so ponesle v množičnih nakla-

dah velike zaklade pouka in znanja med naše delovno ljudstvo.

Lahko trdimo, da je slovensko zdravstvo v tednu naše knjige z uspehom tekmovalo z vsemi drugimi panogami lepe knjige.

In vendar je prospeh naše zdravniške znanstvene knjige problematičen, dokler je izdajanje takih knjig osnovano na knjigotrški principu. Cena preko 400 din za učno knjigo je vsekakor previsoka. Naš zdravnik, naš zdravstveni delavec, naš medicinec si po tako visoki ceni svojih učnih in znanstvenih knjig trajno ne bo mogel kupovati. Ne bo mu dovolj ena sama knjiga na leto. Moral bi si nakupovati — zlasti v tem povojnem desetletju — po deset, petnajst in več takih knjig na leto. Potreboval bo knjige iz interne, kirurške, pediatrije, ginekologije itd. v slovenski, srbohrvaški, ruski... Knjige v angleščini, francoski, italijanski, nemški — bodo komaj komaj kaj zalegle, ker bo ljudi, zlasti študentov, ki bi bili res sposobni študirati v teh jezikih, tako malo, da jih pri naši kalkulaciji ne moremo upoštevati. Naši zdravstveni delavci so tako preobloženi s strokovnim, političnim in drugim študijem in delom, da jim za temeljito naštetiranje teh jezikov ne bo preostajalo časa. Razen tega je stvar tudi taka, da te angleške, francoske itd. literature čisto preprosto — ni! Po tej svetovni vojni je evropski knjižni trg prazen in izmenjava tega malaga, kar tu in tam še morda je, je spričo povojnih razdrapanih razmer in spričo politične napetosti med država-

mi — skoraj iluzorna. Zato bodo naši zdravstveniki navezani skoraj izključno na jugoslovanske in ruske knjige. A tudi te — še ni. Treba jih je šele pisati in izdajati. In tu uvidevamo, da nas je vseh skupaj premalo v državi, da bi smeli izključiti od znanstvenega dela in od pisanja znanstvenih, v našem primeru strokovno-zdravstvenih knjig — kateri koli, pa če tudi najmanjši del jugoslovanskih narodov. Vsi morajo prijeti, vsi jugoslovanski narodi, da si s skupnimi močmi in z vzajemno pomočjo zgradimo znanstveno knjižno stavbo, ki nam je potrebna.

Po teh premislih je jasno, da smo v svojem kakor v interesu jugoslovanske skupnosti, tudi Slovenci dolžni prijeti za delo in soustvarjati znanstveno besedo. Fakultete imamo, klinike imamo, institute, laboratorije, dragocene aparature imamo, instrumentarije itd. imamo — Ali je s tem naša fakulteta že popolna? — Ni popolna: znanstvena beseda nam še manjka. Učinih in znanstvenih knjig še nimamo dovolj, kakor jih tudi drugod še nimajo. Dijaške in zdravniške knjižnice še nimamo. Ali naj opazujemo pod vrhom? Naša ljudska in narodna dolžnost je, da zberemo vse svoje sile in se povzpnejo še na vrh. — Vsa inteligentna bi moral obvladati vsaj po en jezik velikega naroda, da bi po njem študirali literaturo svoje stroke in se bogatili s tujim znanjem. A kdaj je šlovec že inteligent? Kdaj je šlovec tako daleč, da res lahko obvlada vsaj en jezik velikega naroda? — Po tej najokrutnejši svetovni vojni, ki je tako zelo prikrašala ves srednješkolski in višji študij, ne moremo pričakovati, da bi mogla biti naša mladina — razen maloštevilnih izjem — v resnici že tako

daleč. A tudi, če bi že bila tako daleč — slišali smo, da nam je tuj knjižni trg skoraj popolnoma zaprt. — Sila razmer — in naša šolska, strokovna in narodna dolžnost zahteva od nas, da si ustvarimo čim prej dovolj bogato medicinsko knjižnico. Kakor instituti, laboratoriji, aparature, instrumentariji itd., prav tako nam je potrebna strokovna knjižnica. Fakulteta ni popolna brez medicinske knjižnice. Frekvence in intenzivnost študija je na majhni fakulteti mnogo večja kakor na veliki — zato mora ustanova še toliko bolj gledati, da omogoči dijaštvu na kliniki, v laboratoriju in pri knjižni čim temeljitejši in čim vsestnejši študij.

Okrožiti nas hočejo na Primorskem in na Koroškem. Čim bolj bo okrnjeno naše osnovno narodno tlo, tem bolj potrebna nam je duhovna ekspanzija. Skrbeti moramo, da se čim najbohotneje razrastemo v vseh vrhovih duhovne kulture. Zato moramo tudi medicinsko znanost negovati in jo dvigati do skrajnih mej. Fakulteta brez pisane strokovno-znanstvene besede je kakor stavba brez trdnih temeljev in brez strehe. Kako naj predava učitelj v našem jeziku, če bere učne in znanstvene knjige samo v tujih jezikih — če ne bere slovenskih knjig — če ne piše slovenskih knjig? — Naše izrazoslovje se gradi, naš znanstveni medicinski jezik se izpopolnjuje, petnajst letnikov Zdravstvenega Vestnika nam priča, da imamo pridnih in sposobnih znanstvenih delavcev dovolj.

A prav tako, kakor nas je premalo, da bi se smel kateri koli jugoslovanski narod izogniti znanstvenemu delu in soustvarjanju pri izgradnji znanstvene knjižne stavbe — prav tako nas je premalo, da bi mogli stroške za to knjižno

delo kriti — z naročnino in kupnino. S trgovskimi, računskimi načinki kakor v kapitalističnem svetu ne smemo gledati na izdajanje medicinskih knjig. Gledati moramo na stvar s istimi očmi kakor na izgradnjo klinik, nakupovanje aparatur, instrumentov itd. Kakor je vse to nujno in neogibno, tako je nujna in neogibna tudi medicinska knjiga. Ljudska zdravstvena politika, ki skrbi za nakup aparatur, instrumentov itd., je dolžna skrbeti tudi za medicinsko knjigo.

Socialistična preusmeritev je v naši državi v teku. Za enkrat imajo naše ljudske oblasti morda še vse preveč nujnejših nalog, kakor je znanstvena knjiga. Vendar je v duhu Lenina in Stalina znanost najmočnejši motor za porast in napredek ljudskega blaga.

Dr. Alojz Kraigher

Otvoritev celjskega muzeja

V soboto 8. februarja se je v okviru Prešernovega tedna odprl celjski muzej. Celje, gospodarski in kulturni center v porečju Savinje, s svojo staro, zanimivo zgodovino, bi ne izpolnilo važne komunalne naloge, če bi ne postavilo na ogled zgodovinskih spomenikov iz glavnih razdobj svojega razvoja s posebnim poudarkom na borbo slovenskega ljudstva v Celju z nemškimi močmi in na slovensko ljudsko umetnost. To bi naj bila vodilna ideja domačega muzejskega zavoda, da bi bila njena kulturna in njena socialno-politična vrednost čim večja. Celjski muzej je ustanova, ki bo najširšem plastem približavala našo zgodovino, kot našo last, kot del nas samih.

Zlorabe in poneverbe v nekaterih zadrugah zahtevajo večjo budnost njihovih članov in množičnih organizacij

Javni tožilec je izdal priporočni nalog za vodilne člane upravnega odbora jeseniške naproze

Ko smo prejšnji mesec priobtili poročilo o delovanju naproze v jeseniškem okraju in nakazali nekatere napake v poslovanju, je na Jesenicah prevladalo mnenje, da je članek še premalo oster, da ni zajel bistva in izvora vseh nepravilnosti. Nihče pa se ni lotil iskanja tega izvora, ne članke zadruga, pa tudi množične organizacije niso dale pobude za to. Premalo je namreč ugotovljati, da je na primer naproza prodajala nekatere predmete dražje kakor ostali trgovci, da poslovalnice iz skladišča sploh niso dobile vsega blaga itd. V svojem članku smo poudarili, da je vzrok mnogih napak slabo sodelovanje članov zadruga z vodstvom, prerahl kontakt med zadrugo in množičnimi organizacijami. Dokler bodo zadrugi gledali v svoji zadruzi trgovino in nič več, ki hodijo vanjo samo nakupovati, kvečjemu se godrnjajo, da »nekaj ni v redu, toliko časa naše zadruga ne bodo v celoti izpolnjevale svojih nalog.

Zadružniki morajo temeljito spreminiti svoj odnos do zadruga in se zavestati, da je njihova last, da bo tako uspe-

vala in da bodo imeli toliko koristi od nje, kolikor bodo znali zanjo skrbeti in z njo gospodariti. Upravni odbor ni gospodar zadruga, gospodarji so člani, ki so upravnemu odboru le poverili, da ne posredno vodi vse delo in za to odgovarja zadrugi. Zato mora upravni odbor vsak čas predložiti članom obračune, jih informirati o težavah in jim prikazati dejansko stanje; če tega ne dela, morajo člani to zahtevati od njega in mu morajo biti v stalno pomoč z naveti, kako bi bilo mogoče stanje zboljšati. Kjer se nenkrat odkrijejo velike nerednosti ali celo poneverbe, je z upravnim in nadzorim odborom sodegovorno vse članstvo, ki ni znalo sproti kontrolirati notranjega poslovanja in bi imelo tako možnost preprečiti storjene napake. Je pa to tudi nov dokaz, kako je potrebna decentralizacija preobsežnih zadrug. Množične organizacije pa morajo biti vzgojitelj našega ljudstva v novem zadrugem duhu in pobudnik za razkrinkavanje vseh elementov, ki namerno ali nenamerno škodujejo našemu zadrugištvu. Na Jesenicah je ta naloga poverjena predvsem sindikatom.

Revizijski pregled je razkrinkal vodilne člane upravnega odbora Rotarja, Štravs in Zorman

Na kakšno pot lahko zaide zadruga, če se njeni člani ne zanimajo dovolj za poslovanje, nam zelo zgornjo priča primer z jeseniško naprozo. Sicer se je na Jesenicah že nekaj časa govorilo o raznih nepravilnostih pri naprozi, govorili pa so kar mimogrede, namigavali na to in ono, na tega in onega krivca, največ pa brezplodno godrnjali, kot da je zadrugičnikom popolnoma nemogoče ali pa celo zabranjeno priti stvari do dna.

Sele redni letni revizijski pregled IZOS-a je storil svoje. Revizor se je z vso vestnostjo lotil dela in odkril, kako so nekateri člani upravnega odbora zločinski izkoristili svoj položaj in premoženje naproze. Razkrival je poneverbo za poneverbo, same težke prestopke proti skupnosti in je 23. januarja t. l. na podlagi teh odkritij izdal javni tožilec okraja Jesenice priporočni nalog zoper predsednika naproze Vinka Rotarja, tajnika in personalnega referenta naproze Vinka Štravs in kontrolnega blagajnika naproze Franca Zorman. Glavni krivci so zaprti in preiskava se nadaljuje.

Razumljivo je, da se zdaj vse Jesenice zgražajo, kakšnim ljudem so zaupali vodstvo svoje zadruga. Toda vse predreki so tiisti, ki se zavedajo, kakšno veliko odgovornost nosi pri vsem tem celotno članstvo zadruga, kam je privedel brezbrzični odnos zadrugičnikov do vodstva zadruga, v katerem so se vnezdili izkoristevali Rotar, Štravs in Zorman. Še so med nami škodljivi elementi, ki skušajo zavirati naš gospodarski razvoj in toliko laže uspevajo tam, kjer je prebika kontrola ljudskih množic, da bi že v kralji prepričala njihovo početje. Nekaterim takim se je posrečilo vrniti se celo v vrste Komunistične partije, ki pa ji vsak tak primer služi v opozorilo, da se večjo skrbnostjo pregleda svoje vrste in izloči vse svoje sovražnike, sovražnike naše skupnosti, vsega našega delovnega ljudstva.

Rotar in Štravs sta bila člana Komunistične partije. Bila sta, ker sta si zma- la v času okupacije pridobiti zaupanje svojih tovarišev. Rotar je bil od septembra 1944 v partizanih. Štravs pa od marca 1942 do novembra 1944 v internaciji, toda zaupanje, ki sta si ga pridobila, sta zlorabila in njunemu razkrinkanju pri naprozi je takoj sledila tudi izključitev iz Partije. Tako bo znala Partija vselej skrbeti za čistost svojih vrst in ji bo pri tem v veliko pomoč sodelovanje nepartijske, ki pravilno in kritično presojajo napake člana Partije. Znebiti se je treba predsodkov, zaradi katerih so mogoče prav na Jesenicah grešili zlasti delavci-zadrugičniki, ki se niso o pravem času lotili čiščenja upravnega odbora naproze, češ, saj so v vodstvu partije. Toda Rotar in Štravs sta bila partijca samo po imenu in sta tako upala, da ne bo odkrita ogabna pot, v katero sta zabredla. Njunemu slepemu računanju pa je zdaj konec.

Visoki potni stroški in druge zlorabe

Rotar, Štravs in Zorman so zlorabljali imetje naproze v osebne koristi. Skladiščnik Franc Nerad ve marsikaj povedati, toda to bi moral že zdavnaj povedati. Tudi ostali uslužbeni, ki se izgovarjajo, da sta Rotar in Štravs izvajala nad njimi pritisk, so predolgo molčali. V nobenem primeru ni bil pritisk tolikšen, da ne bi mogli na pravem mestu iznesti brezvestnega početja vseh treh obtožencev. Skladiščnik Nerad pravi: »Upirali se nisem upal, ker sem se bal odpovedi.« Ali bi odpoved držala, če bi Nerad zadrugičnikom prikazal, kaj počemjajo Rotar, Štravs in Zorman na njihov račun?

Jeseniška naproza je lani nabavila trikrat vino v Srbiji. Ze v začetku leta sta se odpravila Rotar in Štravs v Kruševac nakupovat vino. Prišla sta do Beograda in tam jima je Navod objubil, da bo nabavil vino tudi za jeseniško naprozo. Tako sta se brez skrbi vrnila domov in kmalu je prišlo tudi vino z računom, ki ga je 15. marca 1946 izstavilo državno podjetje »Zemalko« iz Beograda. Od istega podjetja sta potem še dva računa: od 13. maja in od 18. junija 1946.

Pri pregledu računov naletimo na mnoge nepotrebne izdatke. Ze prvo potovanje sta Rotar in Štravs krepko zaračunala: izplačali so jima za potne stroške 10.050 din. V računu sta kratko in malo navedla »za potovanje v Srbijo«, ne glede na to, da ni vseeno, v katero mesto Srbije potuješ, ugotoviš pa smo

že, da sta potovala le v Beograd in da sta svoj posel hitro opravila. Končno pa ni bilo niti potrebu, da gresta dva na pot. Zlasti naslednje nabave vina bi lahko naproza uredila z minimalnimi stroški, tako da bi enostavno pisмено naročila pri istem podjetju vino. Poudariti tudi moramo, da ima naproza nastavljenega posebnega nakupovalca, pa tudi skladiščnik je gotovo večji strokovnjak kot sta Rotar in Štravs, toda ta dva sta prav zato, da sta si mogla zaračunati visoke potne stroške, vsak nakup, zvezan z daljšim potovanjem, prihranila zase.

»Za nabavo vina v Srbiji« je še kup računov: 26. februarja 1946 si je dal Rotar izplačati 1229 din (na račun je napisal samo: »Za potnino v Srbijo in v Ljubljano 1229 din«, ni pa napisal, kdaj je šel, ne kam, ne zakaj). Zelo dvomljiv pa je tudi naslednji račun, ki sta ga Štravs in Rotar izstavila 26. aprila 1946 za 10.750 din, spet »za nakup vina v Srbiji, poleg tega pa še 2018 din Rotar za svoje zamujene mezde, 1031.80 din pa Štravs za svoje. Po znesku, po zaračunavanju stroškov in po celotni stilizaciji je ta račun zelo podoben onemu, ko sta Rotar in Štravs prvič potovala v Srbijo. Četrto potovanje naj bi opravil Rotar sam, ki si je 15. maja 1946 dal izplačati 6400 din, 16. maja 1946 pa še 2100 din. Pri teh dveh potrdilih je Rotar navedel, da je njegovo potovanje trajalo 15 dni. (Vino je dobavilo podjetje »Zemalko«, kaj pa je Rotar 15 dni počel?) Naslednje potovanje si je omissil spet

Štravs pa sta zaračunala pet potovanj in po njunem znašajo vsi potni stroški za nabavo vina v Srbiji 44.424.80 din. Veliko vprašanje je, če sta sploh bila, tolikokrat v Srbiji, kajti nikjer ni nobene naloga upravnega ali izvršnega odbora, pa tudi v sejnih zapisnikih niso ta potovanja nikjer omenjena. V vsakem primeru so bili Rotarji in Štravs v vsaki zadrugi deveta briga, kajti pri vsakem potovanju sta krepko zasolila potne stroške, navajala sta najrazličnejše izdatke, kolikor sta le mogla, sta pretila vsote in jih dosledno zaokroževala na precej višje zneske, kot bi bili možni realni izdatki. Jasn je, da zato nista prilagala nikakih potrdil in kontrolni blagajnik Zorman, ki trdi, da je dvakrat do štirikrat mesečno izvršil kontrolo blagajne, se je samo »budil«, kako da so Rotarjevi in Štravsovi računi tako visoki. Čeprav je stalno »kontroliral in pregledoval« račune, ni ničesar ukrenil, da bi preprečil očitno izrabljanje, in to je že več kot slutnja in sum, da je bil pri vsem tem tudi sam udeležen.

Goljufije s potninami pa se vlečejo kar naprej. Tako ni nič čudnega, da znašajo celotni stroški za potovanja pri jeseniški naprozi v letu 1946. 187.164.14 dinarjev. Rotar in Štravs sta kar naprej na potovanjih, kmalu uvedeta v svojih »računih« še nove postavke: »za čiščenje čevljev in obleke, za striženje las, za britje itd.« Poleg 200 din dnevnic in zamujene mezde sta si začela posebej zaračunavati hrano, prenočišče in prevoznino. Rotar pravi celo: »Dnevnice sem si zaračunal na podlagi razmer v kraju, kjer sem bil.« Če sta potovala z avtomobilom, sta pri svojih potnih stroških zaračunala tudi vse stroške za šoferja, z njemu pripadajočo dnevnicu. Šofer pa tega zneska ni nikoli dobil, ampak je zase dobival pri blagajni naproze posebej dnevnicu. Včasih je šel na pot z avtomobilom tudi kak Rotarjev ali Štravsov znanec in šofer Alojz Vovk pravi, da sta onadva plačevala zanje prenočišče in hrano. Da pa sta znala zaračunati tudi vse postranske izdatke v zvezi z raznimi gostijami in popivanji, pove sam Rotar: »Zapitek smo plačali iz svojega denarja, to je iz pripadajoče dnevnicu.

K vsemu temu pripominja Zorman, da so bili računi predloženi na seji upravnega odbora. Pristavlja pa, da jih je potem odbor priznal iz sejnih zapisnikov in ni razvidno, saj ni nobeno Rotar in Štravs račune sama potrdila in potovanje niti omenjeno. Edina izjema je v zapisniku od 30. oktobra 1946, in to je še posebno sumljivo. Takrat je v zapisniku pripisano: »Nadalje se odobrijo tovarišu Štravs vsi stroški, ki jih je imel pri nakupu krompirja v Prekmurju«. Zapisnikar pa je Štravs sam, najbrž se je zgrozil nad obilnostjo svojega računa in za vsak primer napravil pripombo v zapisniku.

Rezultati tridnevnega tekmovanja naših rudnikov

Potrebo po premogu za nemoteno obratovanje naših tovarn in železnic v polni meri uvidijo naši rudarji. V okviru stalnega tekmovanja so pričeli tekmovati v nekaterih dnevih še za posebno povečanje proizvodnje. Rudarji Senovega pa so napovedali trodnevno tekmovanje vsem rudnikom Jugoslavije od 5. do 7. t. m. V naslednjem prinašamo rezultate tega trodnevnega tekmovanja: Rudnik Senovo je presegl svojo produkcijo v tridnevem tekmovanju za 40.11%. Rudniška storitev pa je bila povečana za 33.14%.

Trboveljski rudarji so presegl pro-

dukcijsko nalogo v tem tekmovanju za 19.08%, rudniška storitev pa je bila povečana za 0.91%.

Rudarji iz Zagorja pa so presegl produkcijsko nalogo za 11.05%, rudniška storitev je bila povečana za 14.07%. Te rezultate nam je sporočilo zvezno tajništvo rudarjev za Slovenijo, ki pa ni od ostalih rudnikov od sedaj sprejelo še nikakega poročila o uspehih tridnevnega tekmovanja. Tekmovalne komisije naših rudnikov bodo morale biti v bodoče bolj redne v pošiljanju svojih poročil, da nam bo na ta način omogočeno uspehe pravočasno objaviti.

Tekmovanje Narodne milice

Naloge in dolžnosti Narodne milice zahtevajo, da so njeni člani vsestransko razgledani ter se čim bolj izobražujejo. Za tem mora stremeti vsak organ NM, ki mora v svojem prostem času skrbeti za svoj politični in strokovni dvig ter izpopolnjevanje.

V ta namen se je pred meseci organiziral klub NM, v katerega so se vključili vsi člani NM. Naloga kluba NM je politični, strokovni, kulturno prosvetni in družabni dvig organov NM ter ozka povezanost in tesno sodelovanje z organizacijami OF, zlasti na kulturno prosvetnem in fizikalnem udejstvovanju.

Težave, na katere je klub NM naletel v prvih dneh svojega obstanka, so se hitro odpravljale, ker se člani NM prizadevajo, da s svojim udejstvom čim bolj dvignejo delovanje kluba NM, da se čim bolj približa izvrševanju naloga, ki si jih je zadal.

Člani NM so pričeli sodelovati pri raznih kulturno prosvetnih prireditvah, proslavah in fizikalnih nastopih ter pričeli prirejati razna medsebojna tekmovanja.

Tako n. pr. je v nedeljo, 2. februarja, organiziral osrednja uprava kluba NM tekmovanje v razstavljanju in sestavljanju strelnega orožja, in sicer puške, brzostrelke, puškomitraljeza in pištole. Na postaji NM št. 1 v Ljubljani so se zbrali tekmovalci iz vseh okrajev, da tekmujejo med seboj. Vsak okraj je zastopal po en tekmovalec, ki je odnesel prvenstvo na tekmah v svojem okraju. Presenetljivi so bili uspehi in

čas, v katerem so člani NM razstavili in sestavili navedene vrste orožja. Tako je n. pr. tov. Mihelič Stefan iz okraja Dol. Lendava, ki je na tekmovanju dosegel prvo mesto, razstavil in sestavil vse naštevilke vrste orožja v 2 min. 6.3 sek., Paulin Franc iz okraja Trbovlje je opravil isto delo v 2 min. 6.8 sek., dalje Erjavec Stane iz Murske Sobotice, ki je končal razstavljanje in sestavljanje v 2 min. in 14 sek. Na četrto mesto se je postavil tov. Ogrič Ivan iz okraja Skofja Loka, ki je porabil 2 min. 20.9 sek., na peto mesto se je uvrstil okraj Slovenske Konjice, katerega je zastopal član NM Kukovič Silvo, ki je potreboval 2 min. 25 sek. Navedenih pet najboljših tekmovalcev je prejel lepe nagrade in znak priznanja za svoja prizadevanja in dosegene uspehe na tekmovanju. Tudi ostali tekmovalci niso mnogo zaostajali za prvimi.

Pri vseh članih NM je na predpripravi za skupno tekmovanje vladalo precejšnje zanimanje. Po vseh postajah NM se je vršilo vežbanje in medsebojno tekmovanje za doseg čim boljših uspehov na skupnem tekmovanju.

S tem tekmovanjem so se člani NM strokovno izpopolnjevali ter pomnožili dokazali, da pravilno pojmujejo vprašanje svojega strokovnega dviga. Z neprestanim vežbanjem si hočejo utrditi svoje znanje in tako postati dobri čuvarji javnega reda in miru v naši ljudski državi. Doseženi uspehi tega tekmovanja pa jim bodo dali nova poletja za nadaljnji dvig in pridobitev sposobnosti na vseh področjih njihovega udejstvovanja.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Moderno delavsko naselje zidajo ob »Titovem premostitvi« pri Banovičih. To bo prvo moderno delavsko naselje v Jugoslaviji. Sezidali bodo tudi moderna poslopja za šolo, bolnišnico in dom kulture. Dela so se začela lani julija. Lani so sezidali stanovanjska poslopja za stavbno delavstvo in poslopje za čitalnico. Letos bodo sezidali med drugim tudi poslopja za upravo premostitve, uredili ulice, napeljali vodo in sezidali poslopje za 80 delavskih in 40 nameštenskih stanovanj. Kljub hudemu mrazu dobro napreduje delo pri postavitvi velike separacije. Vsa betonska dela in montažo železne konstrukcije so končali v 27 dneh. Vsi stroji in konstrukcija so domačega izdelka. Železna konstrukcija tehta okrog 180 ton.

Prvi kombajn so dobili v Kosmetu. S tem kombajnom bodo delali na državnem posestvu pri Prištini. Podobne manjše kombajne bodo prejeli tudi druge strojno-traktorske postaje.

Dijaki srednje tehnične šole v Ljubljani bodo tekmovali s tovariši v Beogradu in Zagrebu. Ljubljanski dijaki so sklenili uvesti prehodne zastavice za najboljši, pa tudi najslabši aktiv dijakov za vsakih štirinajst dni. Najboljši aktiv in najboljša skupina dijakov prejme prehodno zastavico v barvah slovenske trobojnice, najslabši aktiv in najslabša skupina pa zastavico zelene barve z uvezeno želvo. Tekmovali bodo ne le med seboj, temveč tudi z dijaki drugih srednjih šol v Zagrebu in Beogradu.

Tipizacija vin. Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo FLRJ bo izdalo uredbo o tipizaciji vin, tako da bo ugodeno

potrebam po sortiranih vinih ter da bo dovolj tudi takšnega vina za izvoz. Tipizacija bo dosežena na ta način, da bodo ob trgatvi kupovali velike količine grozdja iste vrste in kakovosti za tipizirano vino. V posameznih okoliših bodo pridelovalci pretežno le posamezne sorte grozdja.

Uspehi novembrskega tekmovanja Zveze pomorskih pristaniških in ladje-delnških delavcev. Na prvem mestu je bil delovni kolektiv »Jadranskih ladje-delnice« v Splitu, drugo mesto je pa zavzela sindikalna podružnica parnika »Beograd«. Na tretjem mestu je bil delovni kolektiv ladje-delnice v Tivtu. Celostni uspeh novembrskega tekmovanja je bil: proizvodnja so presegl za 12,7%, znižali proizvodne stroške za 10%, izboljšali kakovost dela za 12% in prihranili materiala za 2%.

Za 52% bodo povečali proizvodnjo rudarji premostitve pri Banovičih. Nedavno so izdelali proizvodni načrt za prvomajsko tekmovanje ter se po njem obvezali, da bodo povečali proizvodnjo v februarju za 35%, v marcu za 50% in v aprilu za 75%.

Tekmovanje istrskih rudarjev. V raznih istrskih krajih, kjer kopljejo boksit, se pripravljajo na tekmovanje pod geslom: »Za Tita — za novo Jugoslavijo. Boksit prevažajo iz krajev v osrednji Istri k morju ali na železniške postaje s kamioni. Pri tem prevozu s jim je posrečilo izboljšati določeno normo. Pri kopanju boksita so dosegli znaten napredek. Začeli so kopati boksit tudi v krajih, kjer je bilo delo prejšnje čase zanemarjeno.

nik Nerad pravi: »Kadar smo dobili kako neracionalno blago, kot perutnino, suho meso, sadje, kašo itd., sta Rotar in Štravs dosledno zahtevala da se za njiju pripravi najboljša. To se je redno dogajalo, ko sem bil še pomočnik skladiščnika in pozneje, ko sem postal glavni skladiščnik.« Ostali uslužbeni pripovedujejo: »Kadar je prišlo v skladišče neracionalno blago, je dobil skladiščnik od glavnega poslovođe nalog, naj izda najboljša blaga članom upravnega odbora, glavnemu poslovođu, njihovim znanecem in prijateljem. Vsi ti so dobili blago po nižjih cenah kakor pa poslovalnice, prednost sta imeli in ceneje sta dobivali blago tudi kolodvorska restavracija in slaščičarna Pretmar. Tako je večkrat za poslovalnice blaga zmanjkalo, ker so si ga je prej razdelili med seboj. Včasih pa je blago ležalo v skladišču po mesec ali še dlje, odborniki pa so se izgovarjali, da niso dobili računa in da ne morejo določiti cene.«

Toda uslužbeni pravijo še to: »Zadrugičniki so zvedeli, da je prišlo blago v skladišče, v poslovalnicah ga pa niso dobili.« Zadrugičniki so zvedeli in — pustili vaje! še naprej v rokah Rotarja, Štravs, Zorman in njim podobnim.

Ko bo preiskava zaključena, ko bodo Rotar, Štravs, Zorman in mogoče še kdo stopili pred ljudsko sodišče, bodo obsojeni kot izkoriščevalci naše skupnosti. Člani jeseniške naproze pa naj za bodoče dobro premislijo, komu bodo zaupali vodstvo svoje zadruga. Obenem pa naj se tudi zavedo, koliko je od njih samih, od njihovega sodelovanja in kontrole odvisen napredek in razvoj zadruga. Primer jeseniške naproze bo služil

vsem našim naprozam in ostalim zadrugam in jim bo v novo resno opozorilo, kaj se pravi zanemariti svojo zadrugo, od kakih posledic pride tam, ker člani neposredno ne sodelujejo pri delu upravnega odbora.

Poudariti pa je treba še nekaj. Zlorabe v zadrugah so bile pogost pojav v stari Jugoslaviji. Vleklo se je iz leta v leto in vanje so bili zapleteni mnogi tedenjani oblastniki. Ze po osvoboditvi smo bili priča nekaterim razpravam, ki se razširile stare zadrugne grehe, na primer z jeseniško zadrugo hranilnico in posojilnico. Kaj takega pa ni več mogoče v naši novi državi, ki je tudi zadrugičništvo postavila na vse drugačne temelje. Možno je le še, če niso zadrugičniki budni, da se posamezniki, ki niso dojeli novega časa, vrinejo v vodstvo zadruga in poskušajo uveljavljati stare navade. Toda dolgo ne morejo uspevati — tudi to je dokazal primer z jeseniško naprozo. Kajti naša ljudska oblast se zaveda velike naloge, ki jo mora odigrati zadrugičništvo v našem gospodarstvu in mu zato posveča mnogo skrbi, da bi se dokončno odpravile vse stare navlake in naši skupnosti škodljive tendence. V splošnem lahko ugotovimo, da so že dosedaj zadruga odigrale veliko vlogo v našem gospodarskem razvoju in med njimi je tudi jeseniška naproza. Z odstranitvijo vseh škodljivih pojavov in elementov pa se bo zadrugičništvo še bolj razmahnilo in bo brez dvoma kos velikim nalogam v našem načrtnem gospodarstvu. Sveda pa je nujno, da nenehoma dvigamo zadrugo zavest članstva in širimo krog zadrugičnikov. Zavedati se moramo, da je uspeh zadruga v prvi vrsti odvisen od njenih članov.

Pobudilo

O potnih stroških br. Straus jesenice

a) 3. dnevnic e 6mi. 200	600.-
b) 3 " za hrano e 200	600.-
c) 3. dni štano vanje e 70	150
d) 3. dni štano vanje e 70	150
e) 3. dni štano vanje e 70	150
f) 3. dni štano vanje e 70	150
g) 3. dni štano vanje e 70	150
h) 3. dni štano vanje e 70	150
i) 3. dni štano vanje e 70	150
j) 3. dni štano vanje e 70	150
k) 3. dni štano vanje e 70	150
l) 3. dni štano vanje e 70	150
m) 3. dni štano vanje e 70	150
n) 3. dni štano vanje e 70	150
o) 3. dni štano vanje e 70	150
p) 3. dni štano vanje e 70	150
q) 3. dni štano vanje e 70	150
r) 3. dni štano vanje e 70	150
s) 3. dni štano vanje e 70	150
t) 3. dni štano vanje e 70	150
u) 3. dni štano vanje e 70	150
v) 3. dni štano vanje e 70	150
w) 3. dni štano vanje e 70	150
x) 3. dni štano vanje e 70	150
y) 3. dni štano vanje e 70	150
z) 3. dni štano vanje e 70	150
aa) 3. dni štano vanje e 70	150
ab) 3. dni štano vanje e 70	150
ac) 3. dni štano vanje e 70	150
ad) 3. dni štano vanje e 70	150
ae) 3. dni štano vanje e 70	150
af) 3. dni štano vanje e 70	150
ag) 3. dni štano vanje e 70	150
ah) 3. dni štano vanje e 70	150
ai) 3. dni štano vanje e 70	150
aj) 3. dni štano vanje e 70	150
ak) 3. dni štano vanje e 70	150
al) 3. dni štano vanje e 70	150
am) 3. dni štano vanje e 70	150
an) 3. dni štano vanje e 70	150
ao) 3. dni štano vanje e 70	150
ap) 3. dni štano vanje e 70	150
aq) 3. dni štano vanje e 70	150
ar) 3. dni štano vanje e 70	150
as) 3. dni štano vanje e 70	150
at) 3. dni štano vanje e 70	150
au) 3. dni štano vanje e 70	150
av) 3. dni štano vanje e 70	150
aw) 3. dni štano vanje e 70	150
ax) 3. dni štano vanje e 70	150
ay) 3. dni štano vanje e 70	150
az) 3. dni štano vanje e 70	150
ba) 3. dni štano vanje e 70	150
bb) 3. dni štano vanje e 70	150
bc) 3. dni štano vanje e 70	150
bd) 3. dni štano vanje e 70	150
be) 3. dni štano vanje e 70	150
bf) 3. dni štano vanje e 70	150
bg) 3. dni štano vanje e 70	150
bh) 3. dni štano vanje e 70	150
bi) 3. dni štano vanje e 70	150
bj) 3. dni štano vanje e 70	150
bk) 3. dni štano vanje e 70	150
bl) 3. dni štano vanje e 70	150
bm) 3. dni štano vanje e 70	150
bn) 3. dni štano vanje e 70	150
bo) 3. dni štano vanje e 70	150
bp) 3. dni štano vanje e 70	150
bq) 3. dni štano vanje e 70	150
br) 3. dni štano vanje e 70	150
bs) 3. dni štano vanje e 70	150
bt) 3. dni štano vanje e 70	150
bu) 3. dni štano vanje e 70	150
bv) 3. dni štano vanje e 70	150
bw) 3. dni štano vanje e 70	150
bx) 3. dni štano vanje e 70	150
by) 3. dni štano vanje e 70	150
bz) 3. dni štano vanje e 70	150
ca) 3. dni štano vanje e 70	150
cb) 3. dni štano vanje e 70	150
cc) 3. dni štano vanje e 70	150
cd) 3. dni štano vanje e 70	150
ce) 3. dni štano vanje e 70	150
cf) 3. dni štano vanje e 70	150
cg) 3. dni štano vanje e 70	150
ch) 3. dni štano vanje e 70	150
ci) 3. dni štano vanje e 70	150
cj) 3. dni štano vanje e 70	150
ck) 3. dni štano vanje e 70	150
cl) 3. dni štano vanje e 70	150
cm) 3. dni štano vanje e 70	150
cn) 3. dni štano vanje e 70	150
co) 3. dni štano vanje e 70	150
cp) 3. dni štano vanje e 70	150
cq) 3. dni štano vanje e 70	150
cr) 3. dni štano vanje e 70	150
cs) 3. dni štano vanje e 70	150

SENATOR PEPPER OB SOJA POLITIKO REPUBLIKANSKE STRANKE V NEMŠKEM VPRAŠANJU

Nova obnovljena Nemčija ne sme postati zaveznik reakcije proti svobodoljubnim narodom

Dulles hoče obnoviti zapadnonemško industrijo v interesu ameriških monopolov

Washington, 11. febr. Tass poroča: Demokratični senator Pepper (država Florida) je imel v senatu velik govor o zunanjepolitičnih problemih. Pepper je obsodil politiko vodstva republikanske stranke nasproti Nemčiji in izjavil, da imajo Dullesovi govori namen uničiti Potsdamski sporazum, da bi se Nemčija obnovila kot obrambni zid, cordon sanitaire, proti Sovjetski zvezi in da bi se izzvala nova vojna.

V začetku svojega govora je Pepper opomnil, da je bila dana Dullesova izjava »tik pred posvetovanjem Sveta zunanjih ministrov v Moskvi. Brez dvoma je, da bodo številne države še manj verjele v polno veljavnost Potsdamskega sporazuma po izjavi tako pomembnega republikanskega predstavnika kot je Dulles, zlasti ko isti izjavlja, da govori s pristankom tako predsednika senatskega odbora za zunanje zadeve, kakor tudi voditeljev republikanske stranke (Vandenberg, Dewes).

Pepper je dalje poudaril, da so tisti, ki so napravili Potsdamski sporazum, dobro vedeli, da predstavljata Porurje in Porenje arzenal Evrope. »Ljudje v Potsdamu so sklenili, da ne bodo dovolili, da bi se Nemčija znova spremenila v prvorazredni ekonomski faktor. Predlagali so, da bi z demontažo industrijske opreme Porurja in Porenja in izločitvijo Gornje Slezije iz nemškega ozemlja odstranili lase nemškemu industrijskemu Samsonu.«

Nato je Pepper izjavil, da Dulles »obrača hrbet Potsdamskemu sporazumu« in opozoril, da Dulles predlaga obnovo Porenja in Porurja in združitve z gospodarstvom Francije, Belgije in Holandske in pa da se ustanovi zveza na obliki uprave v Nemčiji.

»Dulles javno predlaga, da bi uničili Potsdamski sporazum. Njegovi predlogi bi Nemčiji vrnilo sposobnost vojskovati se proti ZDA in vsemu svetu in pa, da s pomočjo ameriškega kapitala zagospodari nad gospodarstvom Zapadne in Vzhodne Evrope. Ti predlogi bi ohranili oblast kartelov v svetovni trgovini. Z ustanovitvijo zapadnega bloka, ki bi se naslanjal na obnovljeno Nemčijo in ki je naperjena proti grožnji, ki baje prihaja iz Vzhodne Evrope, ki se prekale arterije Združenih narodov. To bi pomenilo slepo zanavljanje zločinske neumnosti za grešene po prvi svetovni vojni, ki so Nemčijo znova oborožili baje proti Vzhodni Evropi. Toda dejansko je bila ustvarjena pošast, ki je bila določena, da požre 10.000.000 možkih, žensk in otrok iz vsega sveta, računajoč pri tem tudi pol milijona Američanov!«

Pepper je navedel nekaj Dullesovih izjav iz leta 1939 v katerih je ta zanimal, da fašizem ogroža splošni mir. Nato je Pepper izjavil, da sta nemški narod in nemško gospodarstvo v drugi svetovni vojni manj trpela, kakor žrtve in sosedji Nemčije in dejal: »S svojo zlobno strategijo je Hitler računal, da bo Nemčija zmaga, čeprav bi zgubila vojno, ker bo izšla iz vojne krepkejša od svojih sosedov. Čele generacije ne bodo mogle znova obnoviti moči evropskih narodov, ki jo je on zlomil.«

Nato je Pepper izjavil, da pomeni Dullesov predlog prepoved Nemčije, in nadaljeval: »Dullesov predlog dejansko ni nov, čeprav je drugače maskiran. To je nevarna doktrina vseh tistih, ki skušajo skoraj že 50 let nahajati skati Zapad proti Vzhodu in izkoristiti Nemčijo kot industrijski in vojaški klin za razcepitev sveta. Ta doktrina pojasnjuje podelitev milijardnih dolarjskih posojil za obnovo Nemčije po prvi svetovni vojni. Ta je bila temeljna doktrina v politiki Nemčije,

ustanovitvi nemške industrije in vojaške moči, ker poznajo Dullesov položaj kakor tudi to, da je po njegovi izjavi njegov govor odobril Vandenberg.

Pepper je izrazil upanje in prepričanje, da bodo zavezniki pobiteli z obsojdo nemških vojnih zločincev, nadaljevali s čiščenjem nacistov in uničili vse oblike militarizma v Nemčiji, zlasti v generalštabu, izvedli učinkovito industrijsko razorožitev Nemčije, da bi se uničila njena vojaška moč in da bodo izvožena na račun reparacij vsa nemška industrijska podjetja, ki niso potrebna za vzdrževanje evropske življenjske ravni nemškega naroda, v države prizadete po nemškem opustošenju. Pepper je izjavil, da je prepričan, da se večina Američanov strinja s Stalinovimi besedami, ki jih je ta povedal Pepperju leta 1945, da »Nemčija in Japonska ne smeta imeti več možnosti za vodstvo vojne proti svetu.«

Upam, — je dejal Pepper, — da bosta nemški izvoz in uvoz pod odgovarjajočim nadzorstvom, da nemškim militarizmom in industrijskem ne bo dovoljeno izdelovati načrtov nove vojne ali pa skrivati vojaški potencial, kjer koli, upoštevajoč tudi Španijo in Argentino, da bosta »zobrazovanje in družbeno življenje v Nemčiji demokratizirana, da bodo zavezniki priznavali in podpirali samo demokratske elemente in končno — da bo ta program izvajal mednarodni organ, katerega temelje bodo tvorili »velika trojica« in druge najbolj zainteresirane države.«

Pepper je nadalje izjavil, da v času ko skuša Dulles obnoviti gospodarsko gospodarstvo Nemčije »številni republikanci zahtevajo, da se Nemčiji vrnejo pokrajine, ki so pripadle Poljski na podlagi Potsdamskega sporazuma. »Hočem poudariti — je izjavil Pepper — da bi podoben predlog prinesel neštete višne nesreče: povečanje nezaupanja in sumničenja med Vzhodom in Zapadom, vzpodbujanje vedno nevarnega nemškega ultra nacionalizma, revščino, pomanjkanje in razočaranja za milijone Poljakov, ki so se sedaj za vedno preselili v te pokrajine.« Pepper je prispomnil, da se je obnova teh področij že pričela.

Pepper je končal svoj govor s pozivom republikanski stranki »naj revdira svoje izjave in delovanje in naj se vrne, dokler ne bo prepozno, na pot, ki bi odgovarjala starim demokratskim in protimperialističnim tradicijam ZDA.«

Američani skušajo razbiti demokratsko fronto na Kitajskem

Moskva, 11. febr. (Tass). Komentator »Izvestij«, Jernejev, piše o zasedanju narodne skupščine na Kitajskem:

Demokratski kitajski krogi nočejo priznati zakonitosti ustavi, ki jo je proglasila narodna skupščina. Kitajsko demokratsko mnenje poudarja nasprotje med na znanj demokratsko ustavo in reakcionarno politiko, ki jo dejansko vodi Kuomintang in smatra sklicanje narodne skupščine in proglastitev ustave za nov manevar, ki ima namen prikriti Kuomintangove resnične cilje — razkol demokratskega bloka v notranjosti dežele, dosega gotovih ciljev v zunanji politiki in predvsem zavarovanje nadaljnje ame-

riške podpore Kuomintangu v državljanski vojni. Ni čudno, da nekateri ameriški listi pojo slavo novi kitajski ustavi ter jo imenujejo demokratsko. »New-York Times« je dosegel višek patosa, ko je opisal to ustavo kot »novo dobo, ki se kaže na obzorju Azije«. Odklonitev izpolnitve sklepov političnega posvetovalnega sveta, sklicanje enostranske narodne skupščine in usmerjanje k nebrzdani državljanski vojni, smatrajo demokratski krogi za dokaz, da Kuomintang, ki se skriva za izjavami o rešitvi domačih problemov na političen način, dejansko nima nobenega namena izvesti kakršne koli demokratske reforme, ki bi omo-

Dopisi »Ljudski pravici«

Teden slovenske knjige pri št. Lenartu v Slov. goricah

Slovenska knjiga se zopet razširja po vaseh Slovenskih goric in je prodira v sleherno viničarsko kočo, čeprav je okupator leta 1941. pobral vse, kar je bilo pisano slovenskega.

V »Teden slovenske knjige« smo imeli okusno opremljeno razstavo, katere se je udeležilo skoraj vse prebivalstvo Sv. Lenarta in okolice. Široke množice so se res zanimale, saj smo prodali sko-

raj vse razstavljene knjige, nekaterih knjig pa smo morali naročiti več izvodov.

Na bralnih večerih, ki so bili organizirani tudi v okolici, je ljudstvo z zanimanjem sodelovalo. Pri Sv. Lenartu bo ustanovljen stalni bralni krožek. Prebivalcem našega kraja je v ponos naša novourejena knjižnica. Tov. Ekart, ki je knjižnico ustanovil, jo je sedaj tudi lepo uredil.

Banič Ivan

ZGORNJA ŠIŠKA

Prešernova proslava je morala biti preložena

Kulturni praznik našega naroda je prav dostojno proslavila Zgornja Šiška. Prireditelj je izvedlo kulturno prosvetno društvo »Vodnik«. Program je bil dobro izbran, le govora večina ni razumela.

Graje vredno pa je, da je moralo kulturno prosvetno društvo »Vodnik« to svojo proslavo, ki je bila prvotno določena na 8. februar, prestaviti na predvečer praznika, in sicer zaradi predpustne zabave v Domu Ljube Serčerja. Mnogo upravičene kritike je vzbudilo pri ljudstvu dejstvo, da se daje predpustnemu rajanju prednost pred kulturnimi prireditvami.

Zavr! Vida

BEŽIGRAD

Očistimo šolske knjižnice stare navlake

Nečakinja, ki obiskuje III. razred osnovne šole za Bežigradom, je dobivala v šoli »Vrtlec«, v katerem je še slika kraljevske družine z življenjepisom. Ko sem jo vprašala, kje jo je dobila, mi je povedala, da ji je »Vrtlec« posodila učiteljica iz šolske knjižnice. Res je, da primanjkuje sodobnih knjig, zlasti mladinskih. Zdi se mi pa, da je bolje, da šole marsičesa ne izposujejo kot kaj takega. »Vrtlec« je vzgojno slab list in bi ga že zaradi tega lahko izločili iz šolskih knjižnic. Dolžnost vodstva šol in vsakega posameznega učitelja je, da dober pregleda, kaj izposodi. Da se pa še skoraj po dveh letih svobode naletaj na kraljeve slike v črtvi, namenjenemu mladini, je brezbriznost in malomarnost.

Zavr! Vida

LJUBLJANA

Kako se godi vajenki v frizerskem salonu Božičeve

V brivsko-frizerskem lokalu Vladke Božič v Tavčarjevi ulici v Ljubljani vlada čuden odnos med delodajalcem in vajenki, oziroma pomočnico. Gospa Vladka Božič postopa s svojo vajenko tako, da se človeku zdi, da je prespala zadnja leta. Vajenka Tina Jordan opravlja poleg svojega dela v frizerskem salonu še dela za gospo na njenem domu, kot na primer sekanje drv in podobno. Če ji ni kaj prav, jo vleče za ušesa, saj je Tina majhno dekletce, ki se ne more braniti. Poleg tega dela čez uro, čeprav mora Božičeva poznati vajeniški zakon, ki pre-

gočile sporazum med strankami in zadovoljile široke demokratske kroge v deželi.

Kuomintang, ki mu daje ameriška pomoč pogum, tvega nadaljnje razširjenje državljanske vojne v upanju, da bo razbil ljudske revolucionarne armade in obdržal svoje diktatorsko mesto.

V enem letu od sklicanja političnega posvetovalnega sveta so kitajski demokratski elementi izgubili mnogo upanja in iluzij, med katerimi je bilo

najvažnejše upanje na ameriško pomoč pri razvoju Kitajske v demokratski smeri. Demokratski elementi so primorani spoznati, da stoje pred trdo borbo proti reakciji, ki jo podpirajo Američani, in ki potiska deželo nazaj v polkolonialno suženjstvo.

Brez dvoma je narodna skupščina pomagala razčistiti položaj; potegnila je meje med reakcionarnimi in demokratskimi silami in resnično demokratskimi elementi, ki so pripravljeni nadaljevati borbo za demokracijo na Kitajskem.

O. K.

Churchillove spletke med vojno

(Po knjigi Adamiča: »Večerja v Beli hiši«)

Leta 1946 je Louis Adamič izdal pri založbi Harper Brothers dve knjigi: »A Nation of Nations« in »Dinner at the House« — »Večerja v Beli hiši«. Prva nam v nasprotju z obče razširjeno teorijo, da prevladuje v Ameriki anglosaški element, pokaže Ameriko kot konglomerat evroazijskih plus afriških ljudstev.

Druga knjiga »Večerja v Beli hiši« opisuje v dramatični obliki razplet ostrih razgovorov med Rooseveltom in Churchillom na predvečer povratka Churchilla s svojega prvega vojnega obiska v Ameriki v Evropo. Na to večerjo v Beli hiši (13. jan. 1942) je Roosevelt povabil tudi svojega sodelavca Adamiča, da bi opozoril Churchilla na avtorja knjige Two-Way Passage, v kateri opisuje Adamič možnost individualnega povratka ameriških izseljencev v Evropo.

Adamič je skrbno beležil vsako besedo in gesto obeh državnikov in pokazal v tej knjigi, da ni samo dober literarni ustvarjalec, marveč tudi oster političen opazovalec. Zato predstavlja »Večerja v Beli hiši« skupno s knjigo Elliota Roosevelta »How he understood it« (Kako je on to razumel) dragocen material za študij obeh državnikov. Knjiga je zbudila zlasti sedaj, ko je Churchill preko svojega pravnega zastopnika vložil v Londonu tožbo proti avtorju in založbi, ogromno zanimanje in živo diskusijo v najvišjih krogih Londona in Washingtona. Kot poroča »New-York Herald Tribune« (16. jan. 1947) je moral Adamič nekatera mesta korigirati. Pomen knjige pa je s tem le narastel. Pisatelj dom v Milfordu, v New Jerseyu, je danes v središču ameriškega zanimanja. — Kot znano, je Adamič pred vojno objavil knjigo o terorju pod diktatorom kralja Aleksandra (Struggle A Story of Ter-

ror Under King Alexander's Dictatorship).

Churchill je prispel v Ameriko 21. decembra 1941, torej po japonskem napadu na Pearl Harbour. Situacija na Pacifiku je postajala iz dneva v dan bolj kritična. Japonci so prenesli svoje operacije že na Malajski polotok in Indonezijske otoke. Rdeča armada pa je prav v tej dobi razvijala prvo veliko zimsko kontraofenzivo na centralnem bojišču. Churchill, ali s polnim imenom the Right Honourable Winston Leonard Spencer Churchill, je mislil, da bo »Amerika, ko bo reševala sebe — rešila tudi Anglijo in njen imperij, da pa v političnih stvareh Amerika ne bo sposobna vodstva (str. 84)«. Churchill, ta torijevski imperialist-patriot, kot ga opisuje Adamič, pa je mislil tudi takole: »Dobro je, da Hitler tolče Rdečo armado, toda prepričati moramo, da ne izkrvavi prehitro, to je preden se Amerikanci zberejo. Če pa Hitler ne bo izčrpal Rdeče armade in če se bo sovjetski sistem ohranil kot vesela v svetu, pa je Churchill kalkuliral s tem, da lahko ruski komunizem izkoristimo kot strahilo proti Amerikancem. Ker Amerika ne bo imela druge alternative, bo pač prisiljena podpreti britanski imperij« (str. 86). To je vsebina in centralna točka Churchillovih predstav, pripominja Louis Adamič.

V drugem delu svoje knjige se dotakne pisatelj tudi problema druge fronte. Avtor nam jasno pokaže vlogo Churchilla v tem vprašanju. Kljub temu, da so vidni anglo-ameriški državniški, med njimi tudi sedanji ameriški zunanji minister general Marshall, na skupnih konferencah v Washingtonu dec. 1941, Casablanci jan. 1943, v Washingtonu maja 1943 in Quebecu avgusta 1943 predlagali invazijo preko

Rokavskega preliva, je vendar Churchill iz političnih razlogov vse do začetka leta 1944 vztrajal na tem, da se desantna operacija izvede na Balkanu in ne v zapadni Evropi. Kot pripominja avtor knjige Top Secret (Popolnoma tajno), Ralph Ingersoll, ki je služil med vojno kot podpolkovnik v štabu ameriškega generala Bradleya, je »Churchill osebno odgovoren za izkrcanje zaveznikov pri Anziu (južno od Rima), za izkrcanje, ki ni imelo vojaškega smisla, ker je le razdvajalo otvrite druge fronte na Zapadu«. Churchillov strateški načrt je bil z izkrcanjem na Balkanu, prehiteti Rdečo armado, zagotoviti Angliji kontrolo na Balkanu in v srednji Evropi in tako okrepiti pozicije britanskega imperija v Sredozemlju. Adamič pripominja v tej zvezi, da je bila »britanska politika na Srednjem vzhodu izrazito protisovjetska, protislovanska, proti malim narodom in proti vsakemu uporniškemu gibanju, ki ga ne bi podpirali Britanci« (str. 151). Naš pisatelj je v načelu odklanjal vsako misel na eventualno izkrcanje v Dalmaciji. Predlagal je, naj bi Titove partizane, ki so v tem času, to je sredi leta 1944, osvobodili dve tretjini Jugoslavije, podprli s težkim orožjem (str. 160).

Poleti leta 1944 je imel Churchill v Rimu — komaj nekaj dni po tem, ko se je sestal z maršalom Titom — celo vrsto tajnih konferenc: s predstavnikoma Horthyjevo čredo, reakcionarnimi leaderji Romunije, habsburškimi agenti iz Avstrije, protirusko orientiranimi poljskimi šlachti, bolgarskimi neofašisti, grškimi rojalisti, da bi določili »kaj storiti z vedno večjo komunistično nevarnostjo v vzhodni Evropi« (str. 162). Churchill je torej koval svoje načrte v Podonavju še v času, ko so partizani osvobodili že dve tretjini jugoslovanskega ozemlja izpod oblasti osi in četnikov. V tem času, pripominja Adamič (str. 161), je Džaža Mihailovič še vedno užival pomoč State Departmenta in Fo-

reing Office-a, čeprav je bilo že vsakemu znano, da so četniški komandanti kolaborirali z Italijani in Nemci. Toda rimski razgovori Churchilla niso bili dovolj tajni, da bi Rusi ne bili o njih dobro informirani. V drugi polovici avgusta je Rdeča armada razbila nemški »Ostwall« v Romuniji, udarila preko Karpatov v Panonsko nižino in tako prekrizala vse načrte Churchilla in njegove rimske kompanije.

V svoji knjigi opisuje Adamič tudi delavnost raznih emigrantskih organizacij v Ameriki in emigrantov, ki so se večinoma zatekli v Ameriko tik pred izbruhom vojne v Evropi in uživali očitno podporo visokih krogov v Washingtonu. Ti eksponenti evropske reakcije so brez pridržka podpirali ambicije avstrijskih legitimistov, Ottona in Ferdinanda, agenta madžarskih (vele)posestnikov Taborja Eckharda, »kraljevega ambasadorja« Konstantina Fotića, ki je skupno z Dionizijem, škofom srbske pravoslavne cerkve, propagiral idejo velike Srbije. Osnovna ideja teh elementov je bila restavracija monarho-fašističnega režima v Podonavju.

Proti koncu leta 1942 je Adamič že spoznal, da Amerika ne bo razvila demokratske zunanje politike in izpolnila svoje naloge (str. 148). Rooseveltova administracija je šla preveč na desno, mimo tiste ideološke srednje poti, ki so jo mnogi upravičeno pričakovali. Adamič pravi dobesedno: »Ameriška politika mora postati dinamična, ali pa se bo izrodila v neke vrste ameriški fašizem in rasizem — anglosaški, antianglosaški, Ku-Klux-Klan, antisemitizem, antinegritsko gibanje — v splošno reakcijo doma in crasov dolarski imperializem zunaj.« Ta postavka je danes že postala dejstvo. Se v dobi Roosevelta so trubadurji ameriškega imperializma proglasili 20. stoletje kot stoletje Amerike, danes, komaj dve leti po Rooseveltovi smrti, pa proslavljajo »Pax Americana«, ameriški mir, ki je v nasprotju z Rooseveltovo politiko sodelovanja s Sovjet-

ske zvezo, zgrajen na atomski diplomaciji. Načrte dela ameriških imperialistov po vojni odkriva knjiga Velika konspiracija - »The Great Conspiracy: The Secret War Against the Soviet Union«. »Ameriška politika«, piše »New Republic«, »bazira simbolično na treh generalih: Francisku Franco, Chiang Kai-shek in Leslie Groves (poslednji je direktor atomske produkcije), čeprav se prva dva sama jasno zavedata, da ne bosta več dolgo na oblasti«.

Enajst mesecev po Rooseveltovi smrti je bivši angl. premier Winston Churchill, v spremstvu sedanjega ameriškega prezidenta Harryja Trumana, nastopil v Fultonu s svojim znanim govorom, v katerem je direktno napadel idejo Združenih narodov kot »non-sense« in zahteval vojno alianco vseh angloslovske govorečih narodov. »Ta govor«, piše Velikanov v »Novo Vremja«, je jasno pokazal, da je v sedanji situaciji angleški imperializem pripravljen sprejeti vlogo mlajšega partnerja pri realizaciji ekspanzionističnih načrtov ameriških monopolistov. V obliki državah so danes zavzeli odločilna mesta eksponenti mednarodne reakcije, ki skušajo mednarodno sodelovanje zamenjati s tako imenovanimi regionalnimi in integralnimi »sporazumi« in tako svet razbiti na bloke. Vendar v Angliji sami danes javno mnenje odločno odklanja preveliko odvisnost od ameriškega kapitala; upor laburističnih poslancev proti Bevinovi zunanjepolitični orientaciji je bil jasen dokaz za to. V zvezi z nedavnim obiskom feldmaršala Montgomerya s švicarski listi pripominja, da lahko leto 1947 prinese preobrat v anglosovjetskih odnosih.

Borba za demokratsko vsebino v notranji in zunanji politiki Amerike pa se medtem nadaljuje. Rooseveltovo dediščino brani danes Henry Wallace. Adamič na koncu svoje knjige upa, da bo Amerika vendar našla dovolj sile v sebi in izpolnila svojo vlogo v svetu.

M. O.

FIZIKULTURA

Svečana otvoritev mednarod. smučarskega tedna v Chamonixu

Chamonix, 11. februarja Danes je bil v Chamonixu svečano odprt mednarodni smučarski teden. Ob otvoritvi sta pozdravila številne tekmovalce predsednik chamonijske občine in predsednik francoske smučarske zveze. Smučarskega tedna se bodo udeležili

zastopniki 16 držav, med njimi Jugoslavije, Češkoslovaške, Bolgarije in Poljske. Udeležba tekmovalcev je večja kakor na tekmovalnih v St. Moritzu.

Danes bodo tekmovali v prvi disciplini in sicer v teku na 18 km.

Spremembe v tekmovanju za fizikulturni znak

Vsem tekmovalnim komisijam in tekmovalcem za fizikulturni znak javljamo, da so norme v obvezni I. skupini iz smučanja olajšane, in sicer za mladinski znak (moški) na 3 km — 35 min. in za mladinski znak (ženske) na 2 km 30 min.

Pri bronastem, srebrnem in zlatem znaku za moške se skrajša proga za 2 km tako, da znaša proga 8 km, časi pa ostanejo neizpremenjeni.

Pozivamo vse referente fizikulturnega znaka, da izvedejo v okviru objavljenega republiškega sodelovanja s pristojnimi komisijami in s sodelovanjem referentov za posamezne panoge in celotnimi društvenimi upravami predvidena tekmovanja.

Zlasti je važna pravočasna izvedba tekmovanja iz I. skupine iz smučanja, ki je obvezna za vse tekmovalce, ter izvedba zimskih panog iz ostalih skupin, nalog za prijavljene tekmovalce, ki so si jih izbrali.

Objavljena zamenjava za smučanje v I. skupini se bo upoštevala samo tam, kjer so bile nepremostljive zapreke za izvedbo smučanja.

V krajih, kjer še niso organizirane smučarske postaje, naj se za vadbo in izvedbo tekmovanja organizira v duhu izdanih navodil podoben način izposojanja smuči in obutve, da bodo vsi prijavljeni tekmovalci lahko izpolnili norme.

Za vse prijavljene jesenskega in zimskega roka je izpolnitev norm iz zimskih panog v sedanjih zimskih obveznih.

Republiški center fizikulturnega znaka.

Smučarski dan »Crvene zvezde«

V nedeljo je FD »Crvena zvezda« organizirala »Smučarski dan«. V manifestacijskem sprejemu skozi mesto in nato v tekmovanjih na Banovem brdu za ZREN je sodelovalo 560 članov društva.

Ob zelo slabem vremenu, dežju in južnem snegu so bile na Banovem brdu tekme za fizikulturni znak v smučanju. Fizikulturniki so tekli na 8 km, fizikulturnice pa na 3200 m. V tekmah so nastopili tudi znani fizikulturniki Rajko Mitić, Nebojša Popović, Miša Stanojević in drugi, ki so izpolnili normo za zlato značko v smučanju.

Normo za zlato značko v smučanju so izpolnili tudi člani Centralnega odbora Fizikulture zveze Jugoslavije, med njimi tudi generalni sekretar Miroslav Knežević.

»Smučarski dan« FD »Crvene zvezde« spada med najbolj obiskane množične smučarske prireditve, kar jih je bilo do danes v Beogradu.

Državno meduniverzitetno smučarsko prvenstvo ki bi moralo biti od 14. do 16. februarja v Kranjski gori, je zaradi vremenskih neprilic odloženo.

Vremenska napoved za sredo 12. februarja: Začasno zboljšanje vremena, toda zvečer ali ponoči: sneg in nastop mraza.

toda zaradi svoje enoličnosti ne ustvarjajo takega učinka kot bi ga brezdomno zaslužile. Utrudljivo učinkujejo tudi nastopi daljših vrst, če izvajajo posamezniki po več vaf. Mnogo primernejše bi bilo, da bi vsak telovadeček pokazal s primerno kombinirano vajo svojo spretnost, kar ne bi le skrajšalo celotne prireditve, ampak obenem ustvarilo tudi mnogo boljše celotni vtis.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

Drama
Sreda, 12. ob 20: Cankar: »Na straži«. Red N.
Cetrtek, 13. ob 20: Cankar: »Kralj na Betanovcu«. Red C.

Opera
Sreda, 12. ob 19.30: Puccini: »Madama Butterfly«. Red Sreda. Gostuje D. Martinie, članica zagrebške opere.
Cetrtek, 13. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivec«. Red Cetrtek.
Sobota, 15. ob 19.30: Verdi: »Traviata«. Izven. 25 letnica umetniškega delovanja Vekoslava Janka z gostoma: Zlate Gjurgjevske in Josipa Gostića.

MARIBOR
Sreda, 12. ob 19.30: Ostrovska: »Gozd«. Red C.
Cetrtek, 13. ob 19.30: Zilšek: »Miklova Zala«. Izven.

II. REDNO LETNO SKUPŠČINO Nabavne in prodajne zadruga z o. j. Hrastnik

ki se bo vršila v nedeljo, dne 16. februarja 1947, točno ob 9. uri dopoldne v Fizikulturnem domu v Hrastniku.

- Dnevni red:
1. Izvolitev zapisničarja in dveh overovalcev zapisnika.
 2. Pozdravi došlih zastopnikov organizacij in ljudske oblasti.
 3. Čitanje zapisnika I. rednega letnega občnega zbora.
 4. Poročilo upravnega in nadzornega odbora.
 5. Odobritev letnega računa za l. 1946.
 6. Sklepanje o uporabi poslovnega prebitka.
 7. Sklepanje o razrešnici upravnega in nadzornega odbora.
 8. Volitev treh članov upravnega in enega člana nadzornega odbora.
 9. Volitev dveh delegatov na skupščino Poslovne zveze.
 10. Sklepanje o določitvi najvišjega zneska, do katerega se sme zadruga zadolžiti.
 11. Eventuelni predlogi.
 12. Slučajnosti.

Ako bi skupščina ob določenem uri ne bila sklepna, bo eno uro pozneje druga skupščina z istim dnevnim redom in na istem mestu, ki bo veljavno sklepala ne glede na število navzočih članov.

ZADRUŽNA UPRAVA.

Za vedno nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, teta, gospa

LOŽAR MARIJA, ROJ. KOCJANČIČ

po kratkem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere v 85. letu starosti. — Pogreb bo v četrtek 13. febr. 1947 ob 10 dopoldne iz hiše žalosti Bizovik 20, na pokopališče v Bizoviku.

Bizovik, dne 11. febr. 1947.

Zalujoče rodbine: Ložar, Grad, Bricej.

V 81. letu starosti nas je zapustila naša srčno ljubljena mama

Frančiška Rujavec

Pogreb bo v sredo ob 16. uri iz hiše žalosti, v Šmartnem na domače pokopališče.

Šmartno pri Litiji, Ljubljana, Ptuj, Kamnik, Primskovo.

Zalujoči ostali.

Ob 110 letnici Puškinove smrti

smo izdali življenjepisno študijo: A. M JASNIKOV:

Aleksander Sergejevič Puškin

v prevodu M. Klopčiča, 108 strani s portretom pesnika.

Avtor opisuje jasno in pregledno kratko, a burno življenje genialnega poeta, njegov umetniški razvoj in silo njegovih pesnitev. Neobhodna knjižica za vsakega prijatelja ruske literature.

Cena Din 10.—

Slovenski knjižni zavod v Ljubljani in njegove podružnice

Glavni urednik: Ivan Bratko. Ljubljana. Kopitarjeva 6. Naslov uredništva, uprave in tiskarne »Ljudske pravice«. Ljubljana. Kopitarjeva 6. Telefon 52-61 do 52-65. Štev. ček rač. 60-404522. — Telef. štev. za naročnino »Ljudske pravice«. 30-30. Miklošičeva cesta 5. — Telefonska številka oglašnega oddelka 36-85.

Vestnik urada za cene

pri Predsedstvu vlade LRS št. 2 z dne 10. II. 1947 ima naslednjo vsebino:

6. Odločba o cenah smuči in smučarskega pribora.
7. Odločba o cenah za vulkanizerska dela.
8. Odločba o odkupnih cenah semenjskega prosa, sladkega sirka, sirka za mleko in bari v zrnu.
9. Odločba o odkupnih cenah mleških izdelkov iz meričnega mleka pri mlinarjih.
10. Odločba o cenah za kemično čiščenje in barvanje obhek.
11. Odločba o izpremembi pogojev dobave povprečnih prevoznih stroškov in stroškov trgovine (popustov), ki so določeni z odločbami o enotnih cenah v prodaji na drobno.
12. Odločba o enotnih cenah železnih vijakov za les v prodaji na drobno.
13. Navodilo za ocenjevanje vrednosti rabljenih motornih vozil.
14. Odločba o enotnih cenah v prodaji na drobno za suhomesnatu blago.
15. Odločba o obveznih vplašilih razlik o cenah za proizvode, katerim so določeni enotne cene v prodaji na drobno na »Zbirni račun«.
16. Odločba o prepovedi proizvodnje podjetjem, da sama mižujejo proizvodne cene svojih izdelkov.
17. Odločba o enotnih cenah v prodaji na drobno za malinov sok s 65% sladkorja.
18. Odločba o izpremembi pogojev dobave povprečnih prevoznih stroškov in stroškov trgovine (popustov), ki so določeni z odločbami o enotnih cenah v prodaji na drobno.

Zahvala

Tem potom se uprava N-voje bolnice najlepše zahvaljuje sindikalni podružnici stavbincev v Mariboru na vsoti 4500 din, katero je zg. n. organizacija poklonila njenim ranjenecem in bolnikom.

Poklonjena vsota denarja bo v duhu novega časa uporabljena za kulturno izgradnjo ranjenecem in bolnikom, zlasti za povečanje knjižnice.

Uprava N. vojne bolnice

Glavna uprava za premog Ministrstva za rudarstvo FLRJ išče

inženirja - arhitekta

za oddelek za osnovne graditve. Služba v Beogradu.

Interesenti naj se zglase v Glavni upravi za premog, Beograd, Miloša Velikog 16/IV, soba 453

OGLAS

Okrajno sodišče v Grosupljem je začelo osnamljati novo zemljiško knjigo za katastrsko občino Višnje, ker je bila prejšnja zemljiška knjiga po vojnih dogodkih uničena. V ta namen so razgrnjeni vsakomu v pogled posestni listi in drugi pripomočki od 10. februarja 1947 do 18. marca 1947 v Ambrusu, hiš. št. 24, kjer se bodo v času od 26. 2. 1947 do 18. 3. 1947 vršile pozive. K poizvedbam naj pridejo vsi lastniki, da se izsledijo svoje lastniške pravice.

Prijavijo pa naj svoje pravice na zemljiških te kat. občine tudi zastavni upniki in vsi drugi upravičenci (prevzičkarji, služnostni upravičenci itd.), da se bodo te njihove pravice mogle vpisati v novo zemljiško knjigo. Prijave teh pravic se podajajo od 10. 2. 1947 do 18. 3. 1947 na kraju poslovanja v Ambrusu, hiš. št. 24.

Podrobnosti so razvidne iz oklica v prilogi Uradnega lista LRS z dne 8. februarja, št. 7.

Bačkopalanackoj vodnoj upravi potrebni su

1 inženjer i 3 tehničara

hidrotehničke struke

za stalno uposlenje u Bačkoj Palanci i okolini.

Prinadležnosti po Uredbi.

Molba sa opisom dosadašnje delatnosti i sa prilozima prema Zakonu o državnim službenicima može da se podnese do 1. III. 1947 godine Bačkopalanackoj vodnoj upravi u Bačkoj Palanci.

Bačkopalanacka vodna uprava Broj 143/47.

Naša reprezentanca na mednarodnih smučarskih tekmah v St. Moritzu in Chamonixu

Prva okrajna fizikulturna skupščina na Jesenicah

V soboto popoldne je bila na Jesenicah v Fizikulturnem domu dobro obiskana ustanovna skupščina fizikulturnikov jeseniškega okraja, ki je prva te vrste v Sloveniji. Pripravljalni odbor je storil vse, da je skupščina potekla gladko in v živi delavnosti. Vodil jo je delegat fizikulturnega okrožja Kranj, tov. Razboršek, ki je podal smernice za delo bodočega okrajnega fizikulturnega odbora. V živi debati so sodelovali vsi delegati, ki jih je bilo 35, tako da so bili zastopani vsi fizikulturni odbori in aktivni jeseniškega okraja. Se prav posebej se je pokazala dobra volja gorenskih fizikulturnih delegatov pri točki o delovnih obvezah, kjer so vsi hoteli doprinesiti svoj delež. Soglasno so sklenili, da mora biti jeseniški okraj v tekmovanju fizikulturnih društev in okrajev med prvimi. Nujno je potrebno, da pošljemo čimveč mladine na mladinsko progo, da zgradimo čim več fizikulturnih objektov in da usposobimo čim več kadrov.

Nato so bile izvedene volitve, na

FIZIKULTURNA AKADEMIJA FD »TRIGLAVA« V ZG. ŠIŠKI

V nedeljo, 9. t. m. zvečer je občinstvo do zadnjega kotička napolnilo dvorano FD Triglava, aktivna Zg. Šiška in prisostvovala lepo uspehi fizikulturni akademiji. Iz uvodnih besed govornika je bilo razvidno, da je akademija obracun skrbnega in naporenega zimskega vezbanja, kar je v polni meri dokazalo tudi samo izvajanje programa.

V pestrem sporedu so se izvršili vsi oddelki, od najmlajših pionirjev in pionirk, mladincev in mladink, do čla-

katerih je bil izvoljen okrajni fizikulturni odbor s tov. Brunom Viktorjem na čelu in v katerega so bili pritegnjeni marljivi fizikulturni delavci jeseniškega okraja, ki nam dajejo upanje, da bo fizikultura v jeseniškem okraju pravilno in koristno vodena v vsesplošno korist delovnega in kmetijskega ljudstva. Nujno je potrebno, da se tesno povežemo z vsemi množičnimi organizacijami, še prav posebej z Jugoslovansko armado, s sindikati in LMS. Delegati so prišli do prepričanja, da je nujno iti med delovno in kmetijsko ljudstvo z živo besedo in jasnimi primeri. Le na ta način bo naša nova fizikultura dosegla vse one velike cilje, katere čas in domovina od nje pričakuje.

Ob koncu skupščine so delegati sklenili, da se odpošljejo sledeče pozdravne brozjavke: 1. Svetu zunanjih ministrov na mirovno konferenco, kjer se odloča o svobodi naše Koroške; 2. predsedniku vlade LRS tov. Mihi Marinku in 3. Fizikulturni zvezi Slovenije.

nov in članic, ki so vsi pokazali vzorno izvežbanost in disciplino. Dobra izvedba sporeda se je pokazala tudi v uspelem menjavanju točk, kar je dokaz, da je bila prireditev v večjih rokah in skrbno pripravljena. Pohvalno je treba omeniti preciznost in eksaktnost s katero so bile naštevirane vse točke, ki jih je občinstvo splošno nagradilo z živahnim ploskanjem. Za prihodnjic bi priporočali, da izpadejo točke ki so sicer dobro izvežbane ter zahtevajo za tako izvedbo mnogo truda,

OBVESTILA

PRERACUNSKI TEČAJI PRI CARINARNICI

Pomočnik ministra za finance FLRJ je pod VII. št. 220/2 z dne 31. I. 1947 odredil, da veljajo od 1. do 31. februarja 1947 sledeči tečaji, po katerih naj carinarice preračunavajo na dinarsko vrednost fakture, ki se glasio na tujo valuto pri plačilu carine in ostalih davščin, ki jih carinarice zaračunavajo.

1 sovjetski rubelj	...	Din	9.-
1 angleški funt	...		201.-
1 egipski funt	...		206.-
1 palestinski funt	...		202.-
1 ameriški dolar	...		50.-
1 kanadski dolar	...		50.-
1 turška lira	...		18.-
1 danska krona	...		11.-
1 švedska krona	...		14.-
1 albanski frank (novi)	...		12.50
100 avstrijskih frankov	...		1.162.-
100 francoskih frankov	...		42.-
100 belgijskih frankov	...		114.-
100 češkoslovanskih kron	...		100.-
100 romunskih lejev	...		1.-
100 italijanskih lir	...		15.-
100 lir izdaje Gospodarske banke za Istro, Boko in Slov. Primorje tkiz. lire »B«	...		30.-
100 bolgarskih levov	...		10.-
100 norveških kron	...		1.007.-
100 holandskih forintov	...		1.884.-
100 avstrijskih šilingov	...		500.-
100 madžarskih forintov	...		425.-
1 nemška marka	...		16.-

ZDRAVNIKI — LEKARNARJI

Po zakonu o obvezni službi medicinskega osebja je moral vsak zdravnik in lekarnar izpolniti »List o osebnih in službenih podatkih« in ga po izpolnitvi prejeti preko okrajnega ljudskega odbora potrditi, da je tiskovino v redu oddal.

Kdor tiskovino do danes še ni izpolnil naj to izvrši takoj. Tiskovino so na razpolago v personalnem oddelku ministrstva za ljudsko zdravstvo. Izpolnjene obrazce mora overoviti pristojni okrajni ali krajevni zdravnik, nakar jih je poslati personalnemu oddelku ministrstva za ljudsko zdravstvo.

Opozarjamo na določila, člena II. zakona o obvezni službi medicinskega osebja.

OPOMORILO IZVOZNIKOM

Opozarjamo se izvozniki blaga, da se iz predstavitvi dovoljenjem, ki ga prejmejo pri predstavništvu ministrstva za zunanjo trgovino, ne prijavljajo neposredno obmojni straži, ki ni pristojna za izvršitev carinskih formalnosti, zlasti na prehodih, kjer ni na sami meji carinarice. Najprej se je treba zglasiti na carinarici, ki izda na podlagi predloženega izvoznega dovoljenja izvozno carinsko pobutnilo, s katero se izvoznik izkaže pri obmojni straži.

Carinski inšpektorat v Ljubljani

POŽARNOVARNOSTNI UKREPI

pri ravnanju z ognjem in s predmeti z raznesilnim in razpočnim učinkom

V 6. šte. Uradnega lista LRS z dne 1. februarja 1947 je objavljena uredba VLRB o požarnovarnostnih ukrepih pri ravnanju z ognjem in s predmeti z raznesilnim in razpočnim učinkom. Uredba predpisuje, da si morajo množične organizacije in društva za prirejanje baklad, zaigavanje kresov, metanje raket in podobno preskrbeti dovoljenje odobnega ljudskih odborih. Dovoljenje si morajo oskrbeti tudi posamezniki (zadruga), ki bi uporabljale amonit, raznesila in razpočne zmesi za rušenje in razdiranje, če nimajo registriranega obrata, ali podjetja, v katerem se smejo uporabljati taki predmeti že po značaju obrtnega poslovanja samega.

V prošnjah, ki jih je treba vlagati najkasneje 48 ur pred uporabo, je treba navesti način uporabljanja (kres, baklada, ognjemet, rušenje starega zidovja itd.) ter vrsto in količino zaigalnih ali raznesilnih sredstev (bakle, smodnik, dinamit itd.), kakor tudi čas, kraj in trajanje uporabe teh sredstev.

Kjer bo upotrebjeno, da obstoji radi uporabe ognja ali raznesil in razpočnih snovi požarna varnost ali nevarnost za življenje in zdravje ljudi, obdo odseki za notranje zadeve odražali dovoljenja.

DNEVNE VESTI

V sredo ob 20. uri se vrši v kino dvo. randl na Večah predavanje: »Preferen. Levstik, Cankar«. — Propovedniki slovenstva. Predava tov. Tone Seljakar. Prosimo čim večje udeležbe. — Cotralni odbor OF. — Vpis za tečaj mednarodnega jezika »Esperanto«. Še v sredo dne 12. februarja in v petek 14. februarja ob 20 uri. Esperantsko društvo Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 7-1 tel. 4658.

Za ženske zore so »Tri koroško narodne« neinkoviti štrimitralni venček, prirejen za štriglasen zbor.

Mestno podjetje Ribarnice sporoča, da se bodo danes prodajale sveže morske ribe, sardelice v ribarnici na Pogačarjevem trgu pod arkadami.

MLO — gospodarski oddelk — odsek za cene poziva vsa trgovačka podjetja, ki na poziv v časopisju še niso predložila seznamov, katere predmete z enotnimi cenami v prodaji na drobno so v svojem obratu prodajali in količina je bila zaloga teh predmetov po stanju 29. 12. 1946, naj te predlože najkasneje do 15. febr. 1947. Obenem morajo predložiti za posamezne predmete obračun, koliko so od obstoječih zalog posameznih predmetov že prodale po višjih enotnih cenah in koliko znaša razlika. Prijave je oddati odseku za cene pri MLO, Beethovnova ulica 7, soba št. 4.

Dežurne lekarnе v sredo 12. februarja — I. državna lekarna, Marijin trg 5 in lekarna Gartner, Mosto — Zaloška 47.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje 569 m — 449 m

DNEVNI SPORED ZA SREDO 12. FEBR.

6.30 Koračnica. Dnevni spored. Iz naših časopisov — 6.45 Zbavna glasba — 7. Jutranji koncert — 7.30 Napoved časa, poročila, objave in radijski koledar — 7.45 Pesmi jugoslovanskih narodov — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.45 Lalka glasba, mali oglaš in objave — 13. Oddaja za pionirje — 13.30 Slovenske narodne pesmi poje Branka Strgar-Košakova, na harmoniki spremlja Vinko Držar (Preposi iz Maribora) — 13.45 Glasbena slika — 14. Pojo in igrajo sovjetski umetniki — 14.30 Napoved časa in poročila — 14.45 Češka lalka glasba — 15. Radio dnevnik — 15.15 Pesmi Emla Adamica poje Slovenski sindikalni kvintet — 15.35 Glasbena medigra — 15.40 Noč nad Beogradom (iz knjige K. Simonova »Med jugoslovanskimi parizanki« — 15.45 Srbske narodne pesmi in kola izvajata na kitaro Pavlović in Jovanović — 15.55 Lalka glasba, mali oglaš in objave — 16.45 Zdravstvena ura: »B. C. G.« — cepivo proti jetiki (bere dr. T. Furlan — šef zdravilišča na Golniku) — 20. Koncert violončelista Nereza Gasperinija, pri klavirju spremlja Lucijan Marija Škerjanc — 20.30 Partizanske pesmi poje zbor »Radio Beograd« — 20.45 Igrajo mali orkestri — 21. Kar si kdo želi — 21. Preposi vesti. Zvečer postaja iz Beograda — 22.15 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ (10. lekcija) — 22.30 Reprodukiran počni koncert — 1. Z. Fibich: Noč nad Karlsteonom — 2. L. Janáček: Simfonietta.

KINEMATOGRAFI

LJUBLJANA, UNION: Sovjetski film »Dr. Kalužnik«, tednik. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15. MATICA: Sovjetski film »In Tadžikistan«, tednik. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15. SLOVA: Sovjetska filmska opereta »Silva — kneginja čarilnice«, tednik. Predstava ob 16.15, 18.15 in 20.15. KODELJEVO: Sovjetski film »Arinaka«, tednik. Predstava ob 20. MARIBOR, ESPLANADE: Sovjetska filmska komedija »Naloga majorja Bulocina«, tednik. GRAJSKI: Sovjetska glasbena komedija »Letališče Semabane«, tednik. Predstava ob 16.30, 18.30 in 20.30. CELJE, METROPOL: Francoski film »Ob čeroh«, tednik. DOM: Ameriški film »Premiera ljubimci«, tednik. PTUJ: Sovjetski film »Abajeva pesem«, tednik.

MALI OGLASI

KUPIMO Berkel-tehniko s kazalom, nosilnost 20—30 kg. Ponudbe na tovarno Vidmar, Savlje — Jezica št. 523. PRODAM večjo množino vsakovrstnih steklenic in obločke primerne za tri do štiriletno dekle. Naslov v ogl. odd. »Ljudske pravice«. št. 322.